

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
EINA KETVIRTADIENIAIS
IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
Suvienytose Valstijose - \$2.00
Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO
Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
[THE FRIEND]
Published Every Thursday, Chicago, Ill.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States - \$2.00
Foreign Countries - \$3.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION
All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO - KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} VI.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 5 D. VASARIO (FEBRUARY) 1914 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

No. 6

Tautos fondo pradžia.

Pradedame vykinti vieną svarbią sumanyką, iškeltą pernykščiame R. K. Federacijos Kongrese. Jau padaryta 200,000 viancentinių markių ir 100,000 atvirlaiškių, kurie bus parduavinėjami Tautos fondo naudai. Markės (raudonos varšos) atvirlaiškiai (įvairių varšų) puošia tas pats paveikslėlis: Lietuvos Vytis, viršuje spindi kryžius, apilinkui gi parašas "Tautos išdas. Lietuvių R. K. Federacija Amerikoje". Paveikslėlio sumanymas, kaip matome, labai vykęs: sujungta praeitis su dabartimi, senovės Lietuvos galybė ir kultūra su naujaisiais krikščioniškos kultūros idealais. Tame sujungime ir slepiasi šaltinis mūsų tautinės galybės ir mūsų tautos ateities. Malonu čia mums pažymėti, kad tautos fondo sumanymas iškilio mūsų tautoje tais metais, kuomet visas krikščioniškasis pasaulis šventė 1600 metų laisvės krikščionystės jubilėjų. Mūsų tautos fondas — tai laisvos krikščioniškos Lietuvos fondas ir visi kam šviesi tautos ateitį rūpi, turėtų kiek pasigalėdami tą fondą remti. Ligšiol tautos reikalus šelpė tik mažoji tautiečių dalė, šelpė nenuolat, o tik svarbesniam reikalui atsirašius, arba kieno nors gražiai paprašyti. Tuotarp, augant tautiniam susipratimui atsiranda vis naujų ir naujų tautos reikalų.

Dar neseniai, rodos, susėpėme "Saulės" delegatus, o čia žiūrėk ir vėl reikėjo pakratyti kišenės "Mokslas ir Dailės" draugijų atstovams, čia mažoji Lietuva, o čia Rytiečiai šaukiasi pagalbos, čia "Žiburys" gimnazijai namus statyti sumanė ir taip toliau, ir tt. Šiandiena kiekvienas susipratęs lietuvis jau numano, kad tie tautos reikalai niekuomet nepasibaigs, priešingai — jie didės ir jų skaičius augs. Ir ačiū Dievui kad augs, nes tų reikalų išsišakojimas kaip tik ir parodo tautos gyvybę, jos sąmonės atbudimą. Be to darosi aišku ir tai, kad šiepti tautos reikalus turi visi tie, kurie žino ir jaučiasi su lietuviais; kad, pagaliau tas šelpimas turi būti nuolatinis, nepertraukiamas. Iš mažų upelių pasidaro didesnės upės, kurios pagaliau suplaukia į vieną galingą upę-milžiną, nesančią palaimam visam kraštui, per kurį ji teka. Taip lygiai ir su mūsų aukomis tautos reikalams. Nusipirko žmogelis markutę už 1 centą ir, siūzdamas į tėvynę ar savo draugui laiška, užlipdė be pašto markės dar ir tautos fondo markę. Rodos tai nedidelė auka — tik 1 centas. Bet tas jau centas jau teka mažučiu upeliuku, pakelini sukurda kita tokį pat ir trečią ir dešimtą, ir galop visi suplaukia į Tautišką Ildą. Visas svarbumas tiktai tame, kad tų mažų aukotojų (po 1 centą) skaičius žymiai augtų, kad intrainktų savo sukurin visus mūsų tautiečius. Markės (po 1 centą) ir atvirlaiškiai (po 5c.) bus netrukus išsiųsti R. K. Federacijos valdybai, kuri, galima tikėtis, apskelbs sąlygas ir nurodymus, kaip jas pirkti ir naudoti. Čia nuo savęs norėtume paduoti keletą minčių; kaip pasekmingiau galima būtų platinti tas markes ir atvirlaiškias.

1. Lietuvių laikraščių redakcijos, užjaudusios Tautos Fondo reikalams, turėtų lipdyti markes ant visų laiškų, rašomų jų kokiomis redakcijoms ar administracijoms reikalais. Taip pat redakcijos turėtų paprašyti visų tų, kurie by kokiomis reikalais kreipiasi raštu į redakciją ar administraciją, kad lipintų Tautos Ildo 1 markę. Darydama pradžia "Draugo" redakcija apsiima nuo šiol ant visų redakcijos ir administracijos išsiunčiamų laiškų lipinti Tautos Ildo markes ir prašo daryti tą patį ir visiems savo skaitytojams ir klientams, kurie by kokiuo reikalu kreipiasi į "Draugą", ar jo spaustuvę ir knygyną.

2. Būtų labai pageidaujama, kad visi mūsų knygynai kiekvienam perkantiui knygą nemažiau, sąskaitine, kaip už pusę dolerio, lipintų vieną Tautos Ildo markę.

3. Būtų pageidaujama, kad mūsų bankininkai lipintų tas markes ant parduodamų laivakorėjų, visokių kvitancijų ir tt.

4. Būtų pageidaujama, kad visi mūsų biznierių parduodantieji valgomuosius daiktus, drabužius, avalines, na, žinoma, ir gėrimus, — kiekvienam savo pirkėjui, užmokančiam nemažiau, kaip pusę dolerio, kad neatšakytų prie parduodamos prekės lipinti Tautos Ildo markę. Mūsų biznierių prie to paraginti galėtų geriausiai patys pirkėjai, jeigu jie, ką nors pirkdami, visuomet pareikalautų Tautos Ildo markės prilypinimo. Atvirlaiškių pirkėjai turėtų visur reikalauti Tautos Ildo išleistų atvirų laiškų. Jeigu koks nors biznierių pasigarsintų, jog jis apsiima Tautos Ildo markes lipinti, tai visuomenės priedermė būtų tuos biznierių palaikyti labiau, negu kitus.

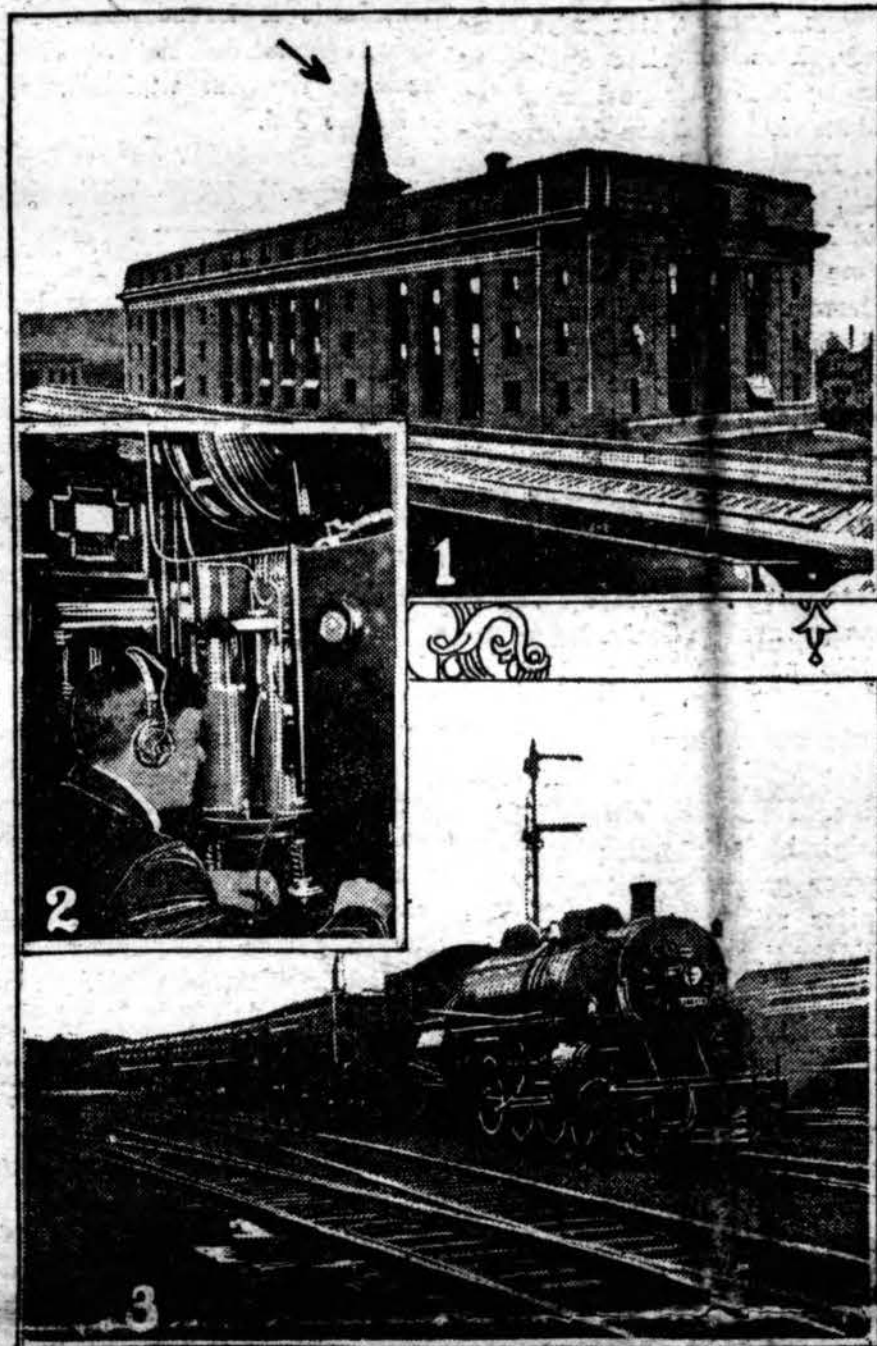
5. Būtų pageidaujama, kad vakarų, balių, šokių steigėjai lipintų Tautos Ildo markes ant visų parduodamų bilių. Visuomenės priedermė būtų palaikyti tokius vakarus savo atsilankymu. Vakarių rengėjai turėtų nepamiršti ant afišų pasiskelbti, jog ant tiktųjų bus lipinamos Tautos Ildo markės.

6. Kiekvienas susipratęs lietuvis ant kiekvieno rašomo laiško konverto turėtų lipinti Tautos Ildo markę, taip pat turėtų pramą visam kraštui, per kurį ji teka. Taip lygiai ir su mūsų aukomis tautos reikalams. Nusipirko žmogelis markutę už 1 centą ir, siūzdamas į tėvynę ar savo draugui laiška, užlipdė be pašto markės dar ir tautos fondo markę. Rodos tai nedidelė auka — tik 1 centas. Bet tas jau centas jau teka mažučiu upeliuku, pakelini sukurda kita tokį pat ir trečią ir dešimtą, ir galop visi suplaukia į Tautišką Ildą. Visas svarbumas tiktai tame, kad tų mažų aukotojų (po 1 centą) skaičius žymiai augtų, kad intrainktų savo sukurin visus mūsų tautiečius. Markės (po 1 centą) ir atvirlaiškiai (po 5c.) bus netrukus išsiųsti R. K. Federacijos valdybai, kuri, galima tikėtis, apskelbs sąlygas ir nurodymus, kaip jas pirkti ir naudoti. Čia nuo savęs norėtume paduoti keletą minčių; kaip pasekmingiau galima būtų platinti tas markes ir atvirlaiškias.

7. Tautos Ildo markių ir atvirlaiškių platinimo klausimą turėtų gerai apsvarstyti visos mūsų katalikiškos ir tautiškos draugijos savo susirinkimuose. Jeigu būtų nutarta palaikyti Tautos Ildą, tai visi draugijos nariai turėtų visur, ką nors pirkdami, reikalauti, kad būtų lipinamos Tautos Ildo markės.

Tautos Ildo markės ir atvirlaiškiai bus mums geriausia tautiško susipratimo ir visuomeniško mokykla. Mes pratįsimės prie kiekvienos progos mokėti duoklę savo tėvynės reikalams. Tą markutę, arba atvirlaiškį kiekvieną sykį primys mums mūsų ryšį su tauta ir mūsų priedermes savijai tėvynėi.

Tos markės ir atvirlaiškiai, tai tik pradžia Tautos Ildo. Geriausias susiorganizavę, mes ilgai iširasime ir daugiau šaltinių

Rytinė daly Jungtinių Valstijų geležinkelio kompanija, Laekawanna pritaikė bevielinių telegrafų ant kai kurių greitųjų traukinių. Naujas tai išradimas, kuris pasirodė naudingas ant laivų, manoma, kad jis bus taip pat naudingas ir ant traukinių. Svarbesniuose miestuose bus įtaisytos telegramos priimti stotys. Aną dieną buvo pasiūta pirmoji žinia nuo traukinio. Paviekliai rodo operatorių, kuris siunčia telegramą nuo traukinio į Scranton, Pa. ir tą traukinį nuo kurio telegrama buvo pasiūta.

Tautos Ildui nuolat stiprinti. Tečiau ir ta pradžia yra labai svarbi, nes visiems mums apie tas markutes sukrutus ir Tautos Ildą plauktų neužuomis ir be jokio vargo dideli pinigai.

POLITIKA.

JUNGTINĖS VALSTIJOS.

Po dviejų savaitių ginčo senatas priėmė bilį, kuriame leista tiesti geležinkelį per Alaską. Tuo norima pagerinti Alaskoje žemdirbystę ir sunaudoti ten esančius mineralinius turtus, anglis ir k. Vė ne daugiau kaip 1000 mylių ilgio. Presidentui duodama visa galė to geležinkelio reikaluose. Jam pavedama išrinkti vietą, rūpintis įvedimu paties geležinkelio ir nuspręsti, ar valdžia pati valdys, ar atliks jį kiti kiti nuomon. Padengti to geležinkelio lėšas paskirta apie 40,000,000 dolerių ir dalį inėigų, kurios bus gautos parduodant valdžiai prigulinčias žemes. Geležinkelis turi būti išvestas nuo marių pakraščio į šalies vidų, sujungiant, kur reikia, su dabar esančiais geležinkeliais. Daugiausiai ginčijų pakelta klausime, kas turės tą geležinkelį valdyti: valdžia, ar kas kitas? Visą dalyką nuspręs prezidentas.

Prieš keletą dienų Japonų ministrų pirmininkas, Makino savo parlamentui pranešime išaiškino, kad reikalai su Jungtinėmis Valstijomis stovi ne kažkaip, nes ant trečiojo Japonų protesto prieš varžymą japonų ateivių Kalifornijoje, Jungtinės Valstijos nei atšakytų neatsakė. Sekretorius Bryanas tą aiškina, kad trečias protestas buvęs beveik tas pats, ką ir pirmieji du, taigi nebūta jo reikalo jį atšakyti. Ir be to jis tikisi, jog jam pasiseks padaryti naują su jais sutartį, bet, kaip

girdėties, tai japonai nei nemano eiti į derybas su Jungtinėmis Valstijomis iki nebus patenkinti jų Kalifornijoje reikalai. Ta išgirdę kai kurie reikalų žinovai buvo sustabdę svarstymą ateivių įleidimo bilį, bet sekretorius Bryanas pasakė, kad jam visa tai esą nebaisi ir darbas vėl pradėjo eiti kaip ejęs. Nėgana to darbo sekretorius Wilson pasuntė komitetui laiška kuriame pagiria Kalifornijos judėjimą ir varžymą ateivių azijiečių, patardamas, kad ateiviai azijiečiai išpildytų visus reikalavimus, kurie stotami naujai įstojančioms kareiviams.

Nors jis savo pranešime sako, jog tai kreipiama prieš indiečius, bet visiems aišku, jog klus ir japonams. Tai tik labiau erzina ir taip nepilnakius japonų su Jungtinėmis Valstijomis santykius.

Be to reikia žinoti, kad japonai su Amerika turi daug dalykų, dėl kurių turėtų draugiškai susitaikinti. Ypatingai salos, kurios priguli Jungtinėms Valstijoms, ištikrųjų turėtų prigulėti pagal savo padėjimą Japonijai, pav. Philipinų salos, kurios Japonams beveik namie, o priguli, nors nevisai Jungtinėms Valstijoms. Po tam eina Panamos kanalas ir kiti visokie dalykai. Apart to Japonai pirmiau lengviau susitaukė su kitomis šalimis, bet po pasekmingos jų su rusais karės, pajuto savo galybę. O Jungtinės Valstijos, nors ir augstai pakilusios pramonėje, bet silpnai stovi karės dalykuose. Taigi neuostabu, kad šalies politikieriai yra linkę su japonais taikintis. Kaip jie taikinsis — nežinia.

Burnetto bilius, kurio tikslas suvaržyti ateivius, didžiū balsų daugumą perėjo per kongreso rūmus. Nėra abejonės, kad jis per eis ir per senatą. Geresnioji Amerikos publicistai sako, jog tokie biliai daro vien sarmatą visai šaliai. Pakėlė prieš jį balsai ir buvusis prezidentas W. H. Taftas. Reikia žinoti, kad tas pats bilius buvo inestas jau kelis kartus iš kiekvieną kartą randa daugiau patarėjų. Nors tik akilas negalėtų matyti iš to kilančios šalies pramonijai pavojaus, bet amerikony patriotizmui tas neina į galvą. Ar nereiks jiems tik po kelių metų vėl bilį inesti, kad dabartinį panaikinti.

MEKSIKA.

Garsus revoliucionierių vadas, gen. Francisco Villa, narsiai ir pasekmingai bekariaudamas su Huerta, atkreipė prieš save viso pasaulio akis. Atsirado balsai spėjantys, jog jis, Huerta prasišalinus, būsiąs šalies valdovu. Jisai pats gi pasirodė esąs visai kitokios nuomonės. Nors jam ir pasisekė ingyti garbę ties Ojinaga ir Chihuahua, vienok jie nenoris atimti garbės Carranzai ir visame pripažįstas Carranza, kaip vyriausių revoliucionierių galvą. Jis viską dirbąs tik su jo žinia ir, jam paliepus, jis net apiešitų visai šali. Tas jo pranešimas lyg parodytų, kad revoliucionierių tarpe yra šiočia tokia vienybė ir plenai, kurios jie stengiasi įvykinti. Jų gi plenai pasak Villos paties apskelbimo esą šitokie: 1. Prasidinti Huerta ir jo pasekėjus. 2. Pilnas konstitucijos šaliai pritaikinimas. 3. Išrinkimas naujo prezidento, kuris apsiimtų valdyti šalį pagal priimtiosios konstitucijos. 4. Perkeisti žemės valdymo įstatymus taip, kad žemė būtų išdalinta didesniai gyventojų skaičiui. 5. Patvirtinti paglemžiam turtų nuo Meksikos didikų — Terrazos, Creed ir k. ir 6. Panaikinti visus suvaržymus, kokius tik išleido bevaldydamas šalį Huerta.

Tokie maždaug jų norai. Tiems norams įvykinti reikalinga daug darbo ir žmonių kraujo praliejimo. Tik dar čia klausimas, kaip tie plenai bus įvykinti, nes kaip žinoma, pažadėti daug lengviau, neg padaryti; geras kareivis gali dar nebūti geru diplomatu.

Kad karė revoliucionieriams sekasi geriau, neg Huerta, tai aiškiai matoma. Praėjusių savaitę po Cruz de Piedras užmuštas federalistų vadas ir apie šimtą kareivių. Tą pačią dieną, kitas revoliucionistų bursų užėmė miestą Concepcion del Oro, Zacatecas paimdami apie keturius šimtus federalistų bėlaivius. Karė tęsiasi tik dvidešimtis keturių valandų ir nors buvo gana baisi, bet miestas ir kiti turtai mažai tenkintėjo. Revoliucionieriai čia pasekmingai vartojo savo naujai išrastas geležines bombas.

Tuo pačiu laiku gen. Villa su 12000 revoliucionierių traukia prie Torreono miesto ir rengiasi jį iš visų pusių apsupti. Mat revoliucionieriai papratę pirma apsupti miestą ir tik po kaiku laiko pradeda užpulti. Revoliucionieriai tikisi miestą užimti, nors ir sako, kad busianti didelė karė, didžiausia kokią Vilja turėjęs nuo pat pradžios revoliucijos.

Huertos kareiviai pradeda vis labiau nerimauti, jie nepatenkinti skurdu ir mokesniais stoka. Kaip iš žmonių užjautimo taip ir iš piniginių atžvilgio revoliucionieriai stovi daug augščiau, negu Huerta. Po tų riaušių federalistų kareivių bursys ties Maytoran, atsiskyrė nuo kitų ir prisidėjo prie revoliucionierių.

Mes vis girdžiame apie stoką pinigų Huertos kasoje, bet visai kitaip esama su Villos kasa, kurioje, anot jo paties išsireikimų, esą dar tiek, kad užtektų apmokėti visas išlaidas jų užimtą šalį valdant per keletą metų. Jų tikras turtas nežinomas, bet spėjama, kad jis nemažas. Jis suseda iš atimtų nuo Meksikos didikų turtų, kasyklų ir įvairių liejyklų, taip pat iš priverstinų duoklių, kurias kieta kareivių ranka ant padonųjų uždėjo.

VOKIETIJA.

Skaitytojas gal paklaus kodėl apie taip mažą atsitikimą, kaip Zaberno, visi laikraščiai taip daug rašo. Čia mes turime žinoti, kad Zaberno atsitikimas turi didelę svarbą Alzacijoje ir Lotaringijoje. Tų gi dviejų Vokietijos provincijų klausimas atsiliepiant visos Europos. Tiesa, jos nieko tiesiai neturi su visa Europa, bet tai svarbus klausimas, kaip Vokiečiams, taip ir Prancūzams, o tos dvi viešpatij turi didelę intekmę ant visos Europos ramybės. Kaip viena, taip ir kita turi savo šalininkus ir, sakoma, jog tarp tų dviejų viešpatijų, iškilus nesusipratimams, kurie baigtųsi kare, sukelto Europoje tokią karą, dar nematė nuo Napoleono III.

Tai gi Vokiečiai, tai prancūzai, stengiasi kiek galint iki kare neišdauti. Tuo naudojamos tievi provincijos turi progą iškelti savo reikalavimus. Nėgana, kad jos sukėlė ginčus Vokietijos parlamente, bet dar reikalauja sau autonomijos tokios pat kokią turi ir Bavarija, Wurtembergas, ir k. Daugelis manė, jog provincijos gyventojai nepatenkinti vokiečių valdžia ir norį prisidėti prie prancūzų, bet tai yra netiesa. Jie per daug suvokietėję kad to reikalauti. Iš tikro gi šalies gyventojai ne kas kitas, kaip tik mišiny vokiečių ir prancūzų ir apsviesteni, darbtesni ir gresyvesni neg tikrieji vokiečiai, ar prancūzai. Kada jie prigulė jo prie Prancūzijos, jų laisvė buvo suvaržyta ne mažiau, kaip po Vokietijos valdžia. Taigi kaip sakoma, kad nėsą pas juos nei minties eiti atgal prie prancūzų, bet jie norį savyvaldos, pilnos autonomijos po Vokietijos sparnu. Jie nenorį nei karės, nes gerai žino, jog tada jie daugiausia nukentėtų. Ar jiems pasiseks gauti autonomiją tai sunku dabar spėti. Iš visų Zaberno atsitikimų dalykų matosi, jog gyventojai, anot lietuvių priežodžio, nevarniukais penėti. Jie moka savo tiesių reikalauti ir nepasididinti kitiems juos vedžiuoti. O to kie jei vienybėj laikosi, daug ką gali

KAS REIKALINGA KAD PAGERINTI AMERIKOJ GYVENIMĄ.

Visoj Amerikoje garsus sociologas Dr. J. A. Ryan, kalbėdamas aną dieną apie pagerinimą draugijos gyvenimo Jungtinėse Valstijose, pasakė daug dalykų, kurie turėtų būti įvesti. Dr. J. A. Ryanas veda dabar rimtus ginčus su socialistų vadu Hilquit ir yra sociologijos mokinioju Šv. Povilo seminarijos, St. Paul, Minn. Manome, jog jo paduotosios nuomonės nebus pro šalį ištraukose paminėti ir mūsų laikraštyje:

"Draugijos gyvenimas yra įvairus, taip ir jo pataisymas turi būti įvairus. Paprastai patarimai, kokie yra dažnai patarimai, visada esti atrasti neuzten-

kamais, nes neapima visų tų klausimų pusių. Vienok būtų galima įvykinti permainas, kurios žmonių gyvenime suteiktų beveik idealiską tvarką.

Visos tos permainos dalijas į tris grupas. Pirmoji yra ta, kuri palengvintų skurdą, kilantį iš neužtektinos inėigos. Yra keletas kitų skurdo rūšių, kurios kyla iš žmogaus tingėjimo ir pasileidimo, bet nei viena iš jų nėra taip svarbi, kaip ta, kuri kyla iš neužtektinos inėigos.

Kad palengvinti tą skurdą rūši reikalingas keletas permainų, dauguma iš jų gali būti įvykintos legislaturoje (įstatymų leidimu). Visų-pirma turi būti algos nustatymas. Tai gali būti po iširimui tikro dalykų stovio lengvai atliktas. Gyvenamų namų klausimas turi būti išrištas taip, kad žmogui būtų užtikrinta namai su reikalinga šviesa, oru ir erdve. Įvesta apsauga nuo nelaimingų atsitikimų, ligos, senatvės ir bedarbės. Beto, turi būti paskirtas ilgumas darbo laiko ir užginta imti moteris ir vaikus į pavojinguosius darbus.

Ant galo kyla klausimai apsisaugojimo, svarumo, apsergejimo darbininku nuo pavojingų mašinų ir nuo atsitinkančių ligų. Tos yra reformos reikalingos pralinti blogą būdą, kuris, kaip pama, pats neužtektinai inėigos ir kuris slepia užgules visą draugijos tvarką. Nors ir buvo bandoma tokias permainas įvykinti, bet geidžiamasis draugijos pagerinimas labai dar daug laiko nuo industrijos įstaigų reikalauja.

Antroji permainų grupas, kuri turi būti įvykinta turi sąryšį su tikru pačios draugijos su tvarkymu to blogo, kuris pats iš išsigalėjusio kapitalo. Galima, beveik, sakyti, kad dauguma didžiųjų turtų — surinkta kokiems nors monopoliaus keliu arba ypatingose aplinkybėse, kuriose konkurencija buvo apribuota, arba visai jos nebuvo. Visai kitaip turime žiūrėti į turtą, kuris surinktas naujais išradimais arba geresniais išdirbimais konkurencijos keliu. Jokioje pramonėje neturi būti monopoliaus, arba kokio specialio palengvinimo, arba perdidelio uždarbio.

Paskutinės permainos, kurios turi būti įvykintos rišasi su kooperacijų ir susibendravimų klausimais. Draugijos padėjimas, kuriame dauguma neturi nuosavybės nei dalyvumo, nėra normalus, kas nei geistinas. Darbininkai turi valdyti dalį savo išdirbinį. Tai pasiekti yra atomu du būdai. Pirmas kooperacijos plėnas, kuriame darbininkai patys turėtų visus pramonijos pajus (šerus). Yra atsitikimų, kuriuose tai gerai pasisekė. Darnija pilna prieta kooperatyvių draugijų. Geru pavyksu pasisekimo yra ir Vokietijos kooperatyvės bankos. Jos parodo pasisekimo kelią ir ką galima juo einant sukurti. Tokios organizacijos reikalauja labai gabių ir išlavintų direktorių ir gero noro pačių narių. Amerikoje mes esame per daug indidividualistai, kad tokias draugijas pasekmingai vesti.

Antras būdas tai susibendravimas (co-partnership). Čia darbininkai turi dalį pajų, kita dalį turi kapitalas. Darbininkai turi savo atstovus direktorių tarpe. Tas būdas stovi daug augščiau už socializmą, nes jis duoda darbininkui apribotą nuosavybės užtikrinimą, socializmas gi to neduoda, nes tai priešintus jo pamatams".

Lekcija ir Evangelija

SENUJŲ UZGAVENIŲ NEDELIA.

Lekcija. I Kor. IX, 24 — X, 5.
Broliai: Ar jūs nežinote, jog kurie lenktinėse bėga, visi, tiesa, bėga, bet tik vienas teguana laimėti? Taip bėgkite, kad gautumėte! O kiekvienas, kuris eina imtinėm, prisišako nuo viso; ir jie juk tai daro, kad pragaištanti vainiką gautų, mes gi nepragaištanti. Taigi, aš taip bėgu, ne kaip į nešines; taip kariauju, ne kaip orą plakdamas; bet aš varginu savo kūną ir tarnauti verčiu, kad kartais, kitiems apsaugojęs, pats nepatapsčiau peiktinas. Nes aš nenoriu, kad jūs nežinotumėte, broliai, jog mūsų tėvai visi kaip po debesimi ir Moze buvo apkrūstyti debesyje ir juroje; ir visi valgė tą dvasišką valgį; ir visi tą patį dvasišką gėrimą gėrė (gėrė gi iš sekandies paskui juos dvasiškos uolos, o uola buvo Kristus). Bet daugelis iš jų neįtikio Dievui.

Evangelija. — Mat. XX, 1-16.

Anuo metu tarė Jėzus savo mokiniams šitokią prilyginimą: Panaši yra dangaus karalija ir žmogų ūkininkas, kuris išėjo anksti iš ryto samdyti darbininkų į savo vynuogyną. O sulysęs su darbininkais už skatiką per dieną, nusitūstė juos į savo vynuogyną. Ir išėjo apie trečiąją valandą ir pamatė kitus stovinčius turgavietėje dykus. Ir tarė jiems: Eikite ir jūs į mano vynuogyną, o kas bus teisinga, duosiu jums. Ir jie nuėjo. Ir vėl išėjo jis apie šeštąją valandą ir padarė taip pat. O išėjo apie vienuoliktąją valandą ir rado kitus bestovinius ir tarė jiems: Kodėl stovite čia visą dieną dyki? O jie tarė jam: Delto, kad niekas mūsų nepasamdė. Ir tarė jiems: Eikite ir jūs į mano vynuogyną.

Kad atėjo vakaras, išėjo vynuogininkas savo užveidžioti: Pateik darbininkus ir užmokėti jiems užmokesnį, pradėdamas nuo paskutiniųjų iki pirmųjų. O kad atėjo tie, kurie buvo atėję apie vienuoliktąją valandą, gavo po skatiką. O kad atėjo pirmieji, jie manė, kad daugiau gausią, bet ir jie taip pat gavo po skatiką. O kad gavo pradėjo murmėti prieš ūkininką, sakydami: Šie paskutiniai tie vieną valandą tedirbo, o tu juos padarei lygiais su mumis, kurie nešiojome dienos našta ir karštį. Bet jis atsakydamas vienam iš jų, tarė: Prieteli, nedarau tau ne teisingai; ar ne už skatiką sulysais su manim. Paimk kas tavo ir eik sau: noriu taip pat duoti tiems paskutiniams tiek, kiek ir tau, arba nešera man daryti, ką aš noriu? Ar tavo akis yra negera, dėlto kad aš esu geras? Taip paskutiniai bus pirmieji, o pirmieji bus paskutiniai. Nes daug yra pasauktųjų, bet mažai teisrųjų.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

MIRŠ KARDINOLAS GENNARI.

Rymas. Sausio 31 d. mirė kardinolas C. Gennari. Mirė nuo širdies ligos. Tai jau trečias kardinolas miręs dviejų mėnesių laike: du pirmiau mirė — Oreglia ir Rampolla.

Kardinolas Gennari gimė Maratejoje, gruodžio 27, 1839 m. Išrinktas kardinolu balandžio 15, 1901 m.

Dabar šventojų kolegijoj bus šiolika neužimtų vietų. Tų vietų pripildymas seniai jau buvo reikalingas, bet popiežiui sergant visai tai tūso ligioliui.

CLEVELAND, OHIO.

20, 21 ir 22 sausio pas mūsų šv. Jurgio lietuviškoje Bažnyčioje buvo 40 valandų atšaidai. Per visą tris dienas pilnutėlė Bažnyčia buvo tikinčiųjų prisirinkusi. Žinanties atliko apie porą tūkstančių ypatų. Kunigui J. H. Laburdiui ir pagalbei pribuvo net keturi svečiai kunigai iš Pittsburgho ir aplinkės. Verta paminėti,

kad dar pigmą kartą per 40 valandų taip viskas iškilmingai atsisbuvo. Vietinės lietuviškos mokyklos šv. Jurgio Seseris Mokytojos labai puikiai papuošė altorius kvapčiomis gėlėmis ir išlavino vaikučius laike procesijos maršuoti ir gražiai pagiedoti. Taip pat puikiai šį metą pasirodė vietiniai naujai susitvėrę šv. Jurgio giesmininkų draugijos choras, susidedantis iš 13 merginų ir 14 vyrų. Vedamas vietinio vargonininko S. Kimučio, per visus tris vakarus labai gražiai keturiais mišrais balsais atgiedojo mišpasus. Ačiū visiems už pasidarbavimą.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

IVAIROS ŽINIOS.

GILBERTON, PA.

Sausio 12 dieną vietinio miestelio merginos, pritariani klebonui kun. Augustaičiui surengė bažnyčios šventę. Šventė vyko bažnyčioje. Reikėjo nelaimės, kad tą dieną buvo didelis šaltis su pūga, viešok balius pasisekė neblogiausiai. Merginų, matyt, darbuotasi pusėtinai, nes tokiam mažam miestelyje ir da-gi prie tokio netikusio oro pasisekė joms padaryti gryno pelno \$116,54. Viena aplinkybė čion labai pažymėtina — balius buvo be svaiginamųjų gerimų! Tai-gi iš to matyt, kad mūsų lietuviams netik gėrimas rūpi, kaip nekarta galima girdėti kalbant. Parapija merginoms labai dėkinga už tai ir jų pavyzdys sektingas.

LEDFORD, ILL.

24 d. sausio vietiniai artistai mėgėjai vadovaujant vargon. J. Šilingiui palinksmo publiką dainelė "Kur bėga Šešupė" ir vaidinimu dviejų komedijų: "Knaikinė paliepus" ir "Tiktai niekam nesakyk". Vaidinimas nusisekė gan gerai, ypač kaip Ledford'e, kame nėra tinkamos svetainės, kame su drabužiais, dekoracijomis didelė bėda, negu tik patys artistai susišėkos, ar pasisius, ką iš daleš šiuo sykiu ir padarė. Vaidinime dalyvavo: Jonas Gailiūnas, Jurgis Šilingis, Vladas Gedgaudas, Ona Šimkaitė ir Antanas Mikėlonis. Visi mokėjo gerai savo roles, bet užvis labiausiai patiko publikai Gailiūnas, savo liuosu užsilaikymu, nuosekliais gestais nemažai prijuokino publiką. Nekuriems trūko, rodos, drąsos, bet juk tai pirmas pasirodymas, reikia tikėties, kad mūsų artistai-mėgėjai neužmirš ir ateityje palinksminti šio kampe lietuvių kokino nors teatrėliu. Tokie dori, sveiki pasilinksmimai ytin reikalingi. Lauksime.

Homestead, Pa.

Sausio 12, 13 ir 14 dienų šv. Petro ir Pauliaus lietuvių bažnyčioje atsisbuvo 40 valandų atšaidai. Svetimų kunigų buvo net septyni, žmonės taiti neturėjo didelio vargo su išpažinties atlikimu. Pamokalai buvo saktomi kas rytas ir kas vakaras. Šv. Petro ir Pauliaus parapija Homestead'e gali būti priskaityta prie geriausių vedamų parapijų Amerikoje. Tvarka visame pavyzdinga. Skoloms beveik jau nėra. Mėnesinė mokesnis sumažinta net iki kvoteriui. Nors reikia užlaikyti kunigas, vargonininkas, zakrastiūnas ir mokykla, tačiau galai su galais suduriama. Veikia namoma pradėti statyti naują mokinė, nes senoji permaža, tuosyk, žinoma, prisiėsi pakelti mėnesinį mokesnį iki pusei dorelio. Manding būtų praktiškai mokėti visą laiką po pusdorėlį, atliekamų pinigų dėti ant nuosimėjų bankon, tuosyk nereikėtų užtraukti skolos, stant naują mokinė. Vis dėlto Homesteado parapija gali būti pavyzdžiui kai-kurioms aplinkinėms parapijom, paskendusioms milžiniškoje skoloje.

Lygumų Jonas.

St. Laurent College. Šioje kolegijoje yra penki lietuviai. Visi mokiškai sutikime gyvena, kaip broliai, myli skaityti lietuviškus laikraščius kaip "Draugą", "Mokslininką", "Kataliką", "Lietuvą", vienas iš mokslininkų gausi piešėjas. Mokslas lietuviams labai sekas. Turi ir paveldimą nuo vyrišybės turėti lietuvių kalbos pamokas du kartus per savaitę.

J. Kas.

BROOKLYN, N. Y.

Manau neprošalį bus pasidailinti su gerb. "Draugo" skaitytojais su išpūdziais kokioms man teko patirti 21 d. Sausio per p. A. T. Račūno parengto vakaro: "Lietuva judamose paveikluose". Žmonių buvo pilna salė, gal apie 700 ypatų, mat kiekvienam žingeidui buvo pamatyti savo gimtinę kiemelį, brolius, seseris. Pirmiausia p. Račūnas paaiškino savo važiavimo tikslą, paskiau judamaisiais paveiklais nupiešė Prūsų lietuvių išvažiavimus tyrant oran; jų žaislus, apsiėjimus ir garsiąją prūsų lietuvių vietą "Rambynkalnį". Visa tai darė labai malonų įspūdį: štai prieš akis traukiasi vaizdeliai vienas už kitą gražesni, čia žaliuoja pušynai; medeliai vienas kitą bučiuoja, čia vėl Nemunas, lietuvių upių karalius, plaukia sau į Baltijos jūrę ir neša su savim Lietuvos viltis ir troškimus. Toliau persikeliam į Didžiąją Lietuvą, vaizdai vienas po kitam keičiasi. Nemunas plaukia tarp augstų krantų, apsiaustas žalių lapų vainiku; taip gražų, siela verkia, veržiasi. Man Lietuvoje būnant neteko niekadus Nemuno patyti visoje jo grožėje, tad dar man prisiminė dainos žodžiai: "Nemūnėlio vandeni, Lietuvos grožybė". Ir išliko jis gražus išrodė tarpe augstų krantų krūmiais apaugusių. Prieš akis bėga vaizdai: Šešupė plaukia. Graži tai vieta, rodos lyg kad gražesnė negu Nemunas. Pasėsupės gyventojų triobos tyso ant krantų, čia piemenėliai gana galvius po lankas, čia šešupė vėl išrėzus sau taką tarp kalnelių skardžių ir takų, krantai taip augstai, kad vos akimis gali pasiekti ir vis apaugę krūmais, kurie žaliuoja, linguoja nuo vėjo ir iš augsto žiurint ant Šešupės, matai kaip kaspiną išsidrėkusi; pui-ki tai panorama.

"Banguoja "Dubisa" blaivai vilnimis, O beržas nuleidęs šakas Kad austa rytai ir blyksta naktis, Jai beria sidabro rasis".

Tai mūsų žinomojo poeto Mairomies poemos žodžiai. Ir čia po apygyva Dubisa, su savo gražiais krantais, o poemos žodžiai, kaip vaizdas vedžioja, rodo tavo sielai, tavo tėvynei, gimtinę kraštą su jo puikia gamta, gražiomis upėmis žaliuojančiais gajoliais. Be to dar daugelis kitų vaizdelių buvo rodoma procesija aplink Bažnyčią. Minios žmonių plaukia ant šventoriaus. Čia vėliaus neša, mergaitės gėles barsto, vyrų eilės baltom kamžom apsi-vilkę su žvakėmis rankose dviem eilėm eina pirmieji ir kunigas po baldakymu su monstrancija tarpe minios žmonių, ir viskas išrodo gvyai, tartum ten stovė, ir vis matai, o tie visi papročiai taip suprantami — artimi. Puikūs tai atminimas. Arba vėl laukia tėsiai kiek akis gali užmatyti. Matai piovėjai piauna sieną, grėbejos grėbia, ten vėl rūgepiutė, arba kulimas su mašinomis, ir tai iš įvairių pakampių, ten vaizdeliai iš Suvalkų, Kauno ir Vilniaus miesto judėjimus ir ant galo gražias kaip angelus dvi Vilniaus lietuvių kurios suvienčia broliai amerikiečiams nuosirdžius sveikinimus. Apart jų pamuk buvo rodyta daugybė šiaip paveiklų iš įvairių Lietuvos kampelių; upės, ežerai pilekalniai ir šiaip žmonių grupės. Viskas reikalavo daugybės darbo ir pasi-svėtimo o ir... pinigų. Darbas atliktas kiek tik buvo galima neprastai.

Galvočius.

Čia priduriame, jog esame gavę iš kitų mūsų korespondentų p. Račūno rodomųjų paveiklų aprašymą. Vienas korespondentas nurodo blogiausias tu paveiklų puses. Jie esą tamsūs, neaiškūs; varasutose paveikluose perdang esą raudonų daiktų; ant paveiklų užrašuose esą daugelis kalbos ir gramatikos paklaudų. Kitas korespondentas rašo mums, kad tuos siunčiamus matys ir patys p. Račūnas ir žadga laikui bė-

gant taisyti. Be abejonės negalime reikauti iš jo išsyt tobulų dalykų. Šiaip ar taip jo pirmasai bandymas, — kaip kad jis patsai vadina savo paveiklus yra vertas "visuomenės užuojautos, pagyrimo ir parėmimo".

Redakcija.

PITTSBURGH, PA.

Tai vienas didesniųjų Amerikos miestų su puse milijono gyventojų. Randasi čia milžiniškos geležies dirbtuvės, o kur juodo sunkaus darbo yra, ten ir lietuvių nestinga. Tik nelaimė tame, kad Pittsburgho lietuviai, kaip ant South Side, taip ir ant North Side neatsižymi darbštu-mui ant tautiška-visuomeniškos dirvos. Čia yra seniai apsigyvenusių lietuvių, paturtėjusių biznierių, nestinga pilno energijos gabaus jaunimo, tik nėra žmogaus, kuris tas visas spēkas sujungtų kruvon ir pastumtų tautiškan visuomeniškam darban. Tiesą, Pittsburghe laikraštis "Dilgė-lės", bet eina nevykusiai, nes leidžia žmonės bemoksliai ir parsiėmę keistomis idėjomis ir pažiūromis. Pittsburgh'as yra la-bai tinkama vieta rimtam laikraščiui, bet manding ne veikiai jis jo susilauks. Susivienijimui L. R. K. Pittsburgh'e ir nesiseka (čia kalbu tik apie miesto dalį, kuri duoda toną kitoms miesto dalims, kame randasi šv. Kazimiero lietuvių parapija). Nuo seno gyvavo čia Susiv. kuopa, bet galėjo pasigirti tik penkiais sąnariais. Metai atgal susitvėrė nauja Susiv. kuopa, bet ir ši var-giai "subitys" senąją, jei nepa-krakis. North Side's lietuviai gali pasigirti daug geresniu Susiv. kuopos gyvavimu, bet už tai pa-rapijos reikalai visai negali pa-sididžiuoti. Parapijinė mokyk-čia čia būtinai reikalinga, nes vaikučiai ir niekus virsta, tēčiau prie dartinės tvarkos, mokslainė at-sistos tur būt už šimto metų. Pittsburgh'o inteligentai sukrus-kie, nes ant jųsi krinta visa at-sakomybė už dabartinį pittsbu-rgiečių snuduriavimą.

Lygumų Jonas.

THOMAS, W. VA.

Vietinė šv. Tamo parapija iš-buvus čielus 15 mėnesių be lie-tuvio klebono, 8 dieną sausio, ačiū Dievui, susilaukė ir vėl savo tautos dvasišką vadovą — gerb. kun. V. Bukavecką. Thomasietis pradžiugo. Išgirdė seniai jau ne-girdėtą savo prigitmoje kalboje pamokslą daugelis, net apsiavėkė iš džiaugsmo — širdis kiekvie-no susiramino. Lai Dievas padė-mūsų naujam klebonui darbuo-ties tarp mūsų kuopasekmingiau-siai!

BRIDGEPORT, CONN.

Sukaktuvės 20 m. Dr-stės šv. Jurgio kareivio, atsisbu 14 d. va-sario vakare. Prasidės 7.30 val., K. Andruškevičiaus salėje po Nr. 418 So. Main st. Pirmiausia bus prakalbos apie pradžią ir išsivys-timą šios Dr-stės. Toliaus bus puiki vakarienė, pataisyta vien tik draugams, nes bus viaskas už dy-ko, todėl kiekviame visus kaip vietinius, taip ir aplinkinius drau-gus. Kviečia su augsta pagarba Komitetu.

LIETUVOJE.

IVAIROS ŽINIOS.

KAUNAS. Saulės namai kaip ir užbaigti, jau įvairius įstaigos ap-sigyveno: vieni gyriasi, kiti skun-džiasi; sako esą daug drėgnumo. Apšildymas centralinis; dabar p. Damijonaitis apsiėmė įvesti elek-trikinį apšvietimą už 1,100 rublį. Didžioje salėje bus įdėta par-kietas; pergabenta iš Varšavos. 8. Zytoš Draugija atidarė de-liztę pinigams rinkti, kad susi-pirktu namus dr-jos reikalmas. Tam tikslui jau turi susirinku-sios 4 tūkstančius rublių. Mai-romies (kun. Pralato Maculevi-čiaus) vardu irgi atidaryta de-liztė ankoms rinkti, kad jo pagar-bai iš priekšties 25 metų susi-rinkta stipendija apšvietimo da-lykuoms.

"Lietuvaitė".

Naujai atidengta antroji Kato-vių vėlyvė prieglauda. Atė do-šiai Kauno ir Lietuvos visuome-ni, Kaune pasisekė atidengti an-

trą lietuvių vaikams prieglaudą. Žaliojo Kalno gyventojams, susi-dedantiems daugiausiai iš netur-inčių darbininkų, ši prieglauda yra begalo didelės vertės. (Prie-glaudas vedėja yra p-lė Stefanija Pavilavičaitė. Prieglaudos adre-sas: Žalioji Kalnas, Lenartavi-čiaus namai No. 34 — prie-pat "Saulės" namų).

VILNIUS.

Sausio 3 d.

D-ras Jonas Basanavičius labai sunkiai susirgo. Gydytojai bijo katastrofos.

Sausio 5 d.

D-ro Basanavičiaus sveikata nors šiek-tiek geresnė, bet dar ne-pasitaisė. Naktį iš penktadienio į šeštadienį miegojo gana gerai. D-rą Basanavičių gydo keturi gy-dytojai: Vileišis, Damaševičius, Matulaitis ir Laumianskas. Prie-ligonio nuolat dežuruoja, pasimai-nydami, lietuviai vilniečiai.

Sausio 8 d.

D-ro Basanavičiaus sveikata eina geryn.

šv. Mikalojaus salėje gruodžio

26 dieną buvo pirmą kartą bla-ivininkų susirinkimas. Žmonių pri-sirinko tiek, kad net varvėjo nuo sienų ir veidų. Visi, gražiai pa-silinksminę, patenkinti išsikirstė namo apie 11 valandą vakarą.

CHICAGOJE.

DŽIOVOS PARODA.

Vasario 7 dieną Davis Square salėse atsidaro džiovos paroda. rengiama Chicago Tuberkuliozės Instituto. Parodos tikslas — pa-mokinti žmones, kaip reikia gy-vuoti ir elgties, kad apsaugojus ir' neužsikrėtus džiovos perais. Paroda galima lankyti kasdien, po piet ir vakarais, veltui. Vasa-rio 19 ir 20 bus lietuvių dienos. Po piet ir vakare šiose dienose bus lietuviškai paaiškinama, ką reiškia parodoje išstatyti daly-ka, bus skaitoma paskaitos apie džiovą, bus rodoma judamieji pa-veiklai, bus taip pat dainų ir mu-zikos. Lietuviams dienų suren-gimu rūpinasi tam tikras komi-tetas, kurio pirmininku yra Kl. Jurgelionis. Lietuvų dienų pro-grama bus paskeibta vėliaus.

"Onos romanas".

"Smūsy Tribune" apnešo ne-malonų asitikimą Lietuvii tarpe. Tula Anna Vaičekas (gal Ona Vaičiūkinaitė) subatvakaryj prieš porą savaitių buvo šoku-se. Čia ji patėmijo ploną vik-rų vaikunčą kuris gražiai šoki-nėjo. Jam prie jos priėjus ir pa-prašius eiti šokti ji noriai sutiko ir taip jau pamėgo, jog šokinė-jo visą beveik vakarą. Po šokių "Robertas Smith" palydėjo ją namo, kame jis buvo užkviestas lankties tankiau. Tuo ir prasi-dėjo romanas.

Vikras vaikunčkas staiga įsimy-ji. Jis sakosi esąs gerai apmo-kamas piovklose (Stock Yards) darbininkas ir po kokio mėnesio būsiąs pakeltas į prižiūrėtojus. Jis noris žinoti, ar Ona eiti už jo. Ji sutiko.

Onos tėvai priėmė piršlybas. Jie net manė, jog tai gerą vyras. Onutei nutverė, nes tas vikras vyruks tur gerą darbą ir dar ža-da būt besu, anot jų. Taip, bet Robertui truko ant bėgamųjų rei-kalų truputį pinigų; jam reikėjo drabužių, rakandų ir vestuvių žie-dų pinigų. Ar nepaskolintu Ona jam kiek? Ona sutinka. Ji davė jam 150 dolerių. Tai buvo pra-ėjusią pėtnyčią. Ant rytojaus "Robertas Smithas" parodė žie-dą ir kai-kurinos naujus apdarus. Onos tėvai, lietuviai, amagus. Su-tiko duoti 100 dolerių pasogos. Pinigai induoti prieš vestuvių va-karę balių, kuris turėjo atšibiti Onos namuose, 837 W. 33 pl. Bet nors susirinkę svečiai ir laukė-je ateinant, jis tur būt nei nema-nė pasirodyti. Pasiėmė 250 dole-rių ir dingo. Policija jo dabar ieško.

Pamokymas mūsų mergai-tėms, kad su nežinomais nesibi-čiuliotų.

Sausio 25, 1914 m. buvo Apvei-dos Dievo ant 18 gntv. parapijos susirinkimas. Susirinkima atida-rijo kun. Krūnas, pasveikindamas apie parapijos reikalus. Irinktas parapijos komitetas. Komitetas

inėjo A. Brožis, Pr. Bacevičius, J. Kastėnas, P. Žickus, J. Joniška, Pr. Šmidas, Ig. Lekavičius, J. Miliauskas, Just. Zdanavičius, J. Simėnas. Išrinktieji komitetai bus pasiūti J. M. Antvyskupiui užtvirtinti. Naujas klebonas, nors dar ne-senai užėmė valdyti parapiją, bet apėjo išgauti žmonių pasitikėji-mą. Judėjų Jonas.

Parduota 500 arklių.

Bloomington, Ill. Per metinį išpardavinėjimą tyros veislės arklių parduota 500 percheronų 150,000 d. vertės. Pirmą kartą nuo pat įsikurimo Pereheronų drau-gijos parduota tiek daug jų pa-čių augintų arklių. Vidutiniai imant vienas arklys parduota už 300 dolerių. Ar neapsimoka auginti gerus arklius?

Brazilijoj tvanas.

Rio de Janeiro. Didelis tvanas apsmė čia keletą miestų, tūk-stančius trobų nunešė ir spėja-ma, jog žuvė apie 2000 žmonių. Gal kai-kurie iš jų atsiras, bet daug galės ir pražuti.

Krasa apvogta.

Rostovas, prie Dono, Rusioj. Bevežant iš geležinkelio stoties į krasą pražuvo 500,000 dolerių, arba 1,000,000 rublių pinigais. Suimti keli valdininkai turėju-sieji koki nors sąryšį su krasos dalykais.

Nubaudė kompaniją.

Chicago. Teisėjas Landis nu-baudė keturias geležinkelio kom-panijas, Swiftomėses ir vieną grūdų pirklių kompaniją. Visos tos kompanijos kaltinamos už per-pigų naudijimos vagonais. Mat geležinkelij kompanijos didelėms pirkliams nuleido kainas už vežojimą jų tavorų. Tas priešiniga valdžios įstatymams. Už tai turėsiančios gerai primokėti.

Pradės dirbti.

Gary, Ind. Darbininkams čia viltis vėl gauti darbą. Plieno dirbtuvės, kuriose paprastai dirb-davo apie 8570 darbininkų pra-dės vėl pilnai veikti. 1000 dar-bininkų, kuriuos rudenį atleido iš darbo būsią atgal priimti.

Nušautas laivo oficerius.

Bramherhaven, Vokietijoj. Nu-sautas F. Wendt, trečias oficie-rius Brandenburgo laivo, kurs priguli North Germany Lloyd kompanijai. Jį nušovė koks pa-mišėlis keleivis važiuojant iš Galveston į šį uostą. Pamišėlis žinoma sumintas, bet kas sugrą-žins žmogų gyvastį?

Apsaugos darbininkus.

Berkeley Col. Čia miesto val-džia šleido įstatymą, kuriuo kiekvienas darbininkas turi būti apsaugotas nuo ligos ir nelaimin-go atsitikimo.

Būtų gerai kad apsaugotų ir nuo bedarbių, nes tai svarbus darbininkams, ypač nemokan-tiems amatų.

Rusijoj balai andra.

Peterburgas. Mieste ir aplin-kėj gale sausio mėnesio siautė baisios vėtros. Ardė namus, numešiojo stogus. Vietomis su-ardė tramvajus ir geležinkelio vagonus. Susinešimai daugelyj vietų pertraukti. Pridirbta daug eibių.

Unijos ir Bedarbiai.

Seattle, Wash. Iš 1300 darbi-ninkų, kurie atsišaukė į miesto valdžią, prašydami darbo, tikrai kad mažai darbininkų priguli jo prie unijos. Kiti visi ne uni-jistai. Tas lyg parodytu, ar kar mažai darbininkų priguli prie unijų, arba kad unijistai yra gerai aprūpinti.

Norfolk, Va. Šaltuose Atlantiko

vandenys žuvo 49 žmonės. Iš 30 d. rodė žemės drebėjimą, kur-tėsi beveik visą valandą. Sa-koma, buk drebėjus šiamvaka-rinė Jungtinių Valstijų dalis. Nuostolių negirdėtis.

Mirė buvusis senatorius.

Washington, D. C. Čia mirė S. M. Callon, buvusis Illinoisas se-natorius. Vėlonis buvo gerojai atsišaukęs politikas, vadovavo republikonų partijai, bet savo

darbais remdavo kai-kada ir de-mokratams.

Indijonai iškeliaivo į svietą. New York. 40 indijonų atė-jusių iš Arizono valstijos iške-liavo į Vienną, Austriją ant bu-sinčios ten parodos. Visi iš jų pirmą sykį pamatė laivą. Ant laivo susėję šukavo bėgiojo iš džiaugsmo.

DAILĖ POEZIJA LITERATURA MUZIKA DRAMA

ŠITAS SKYRIUS BUS DEDAMAS SYKĮ MĖNESYJE. AUTORIAI IR LEIDĖJAI, KURIE NORI SUSILAUKTI PAMINĖJIMO ŠITAME SKYRIUJE, PRIVALO PRISIŪSTI "DRAUGUI" DU SAVO RAŠTU EGZEMPLŲ.

SKURDAS... VARGAS... (Monologas).

Ant scenos stovi stalo ir dvi kėdės. Ant stalo guli krūva laikraščių ir šale stalo stovi krepšelis (kašutė) su popiergaliais. Ineina su pamustu antakiu jaunas vyras, trenkia kepurę į kėrtę, užsiremia ant stalo ir truputį užsimasto.

Ak! tai tu rūkšte netikęs sudėymas... Kada tik tie žmonės susipras Mokiname mes juos, mokiname be sustojimo, o jie vis savo varo ir gana. (Atsistoja ir nerviškai vaikšto). Štai tau ir civilizacija, štai tau ir madagumas... Skurdas... Vargas su tais mulkiais katalikais. Da su vyrais tiek to, nors kai laus išsitraukia, tai galima šiek tiek įsigyti, bet su merginomis tai tikrai pašėlęs dalykas! Gerai sakoma, kad ilgas plaukas — trumpas protas. Kiek tai kartų aš sakiau ir mūsų gerbiamieji Bontono laikraščiai mokina, kad laiks jau būtų susiprasti; laiks jau būtų pamesti katalikiškus netikusius prietarus; kad laisvę tur žydėti žydėti ir kad nieks neprivalo jos varžyti. Bet, ką tos kvaisės, kurių apkvaisintos žino? Elzė rodos skaito visokių laikraščių, ir taip sau visų giriama, — o tik kvailė! kvailė lik višta!... Ši vakarą nuėjau aš į jos namus, ir rodos nieko blogo nepasakiau ir nepadariau... Na, ar yr' kas blogo, jei aš ją pasodinau ant lovos ir apsikabinau? Jų tame nieko ypatingo. Kokiems galams būtų tas cicilizmas? Ant ko toji žmogaus laisvė? O ji, nieko nelaukus, nusitraukė nuo kojos kaliošą ir davai pyksint man antakių! (Užpūnia savo žandą ir antakį). Ak, peršti... Turbūt ji man smarkiai sudavė? Reik pažiūrėti į veidrodėlį. (Išsitraukia iš kišenės veidrodėlį ir žiūri). Tai tu rūkšte smarkiai sumuštai. Turbūt tai buvo ne kaliošas, bet šliurė... Na, tu Veliūnos plūrupa, paminėsi! Aš tau parodysiu, kaip su manim ir su kiais cicilistais apsieiti!... Na, ir kur aš dabar galiu išeiti arba iškisti nosį? Jų kur tik eisiu, tai katalikai manę pirštais užbadys; jau ir taip jie galandu dantis lyg žūnes... (Atsisėda, bet staiga pasako ir surinka): Ojoj! (Griežiasi už šlaunies ir žiūri į kėdę). Na, kad juos šimtas pykčių sudegintų! O tai geram! O balij' buvau!... Et, kai žmogui nesiseka tai nesiseka. Na tas ralis Juozas! Negana to, kad išmetė manę pro duris, bet dar ir su koja įspyrė. Ir ką aš dabar veiksiu, kai visą skauda? Nei atsisėst galiu, nei vaikščioti, nei į laikraščius parašyti galėsiu; o juk stačias nerasyti. Tai tu man būk toks beširdis; mat nebebūk moksleivis... Laimė jo, kad ten buvo jų daugias, kad ne, tai aš bučiau parodęs, kaip su cicilistais apsieiti! Tfu! (Nusisipiaun) ant jų visų! Didelė čia vieta, kad jis moksleivis; aš tokių galiu sudėti dešimtį į mano kišenę... Ką jis gali su savo moku! I! laikraštį parašyti? — tai ir viskas. Aš irgi moku parašyti. Aš nors ir nemoksleivis, vis turū trijų klesų "narodnos užliūšios" moksle. Vat braukšt ir parašysiu!... Aš taip pat žinau, ką tai reiškia tie moksleiški žodžiai kaip fiziologija, kritika (skaito ant pirštų), opozicija, egzistencija, egotizmas, aureole, politika, vibracija; vel ar aš nemokintas? Jii-i! (trina delnus) rūks kai iš pykės! eisiu tik atinešėti popierus. (Išėina ir sugrįžta su popieriais, padėda popierą ant stalo ir graibosi po kišenius). Et, ne, tekau nė popierus, nė Elzės, nė pinigų, anei draugų... Na, ale rodos buvo pas mane anuomet Kazys. Jis bene tik numetė į šitą krepšį pusę popieroso. (Paima kasę ir ieško). A, štai jis! radau, tai bus gerai. (Užidega popierus). Ale jis, turbūt, turi daug pinigų, kad meta žemėn pusę popieroso. Kiti sako, kad jei jis kur prieina tai pasicinopia... žinai, kai neturi pinigų, dirbti tingi, o už dyką neduoda, tai turi

vogt. Štai ir aš noriu rūkyti lig šuva, o neturiu už ką nusipirkt... Skurdas... Vargas... Štai prisirašiau prie cikilistų, laukiu, laukiu, kada atimsime nuo kapitalistų pinigų ir vis nesulaukiu. Na palaukit jįs juodskverniai! Aš juos padilgisiu per laikraščius... Kad ne jūs, tai ar man šiandien nebūt rojus? Jus tik kalat ir kalat, kad ne gerkit, nevogkit, nesimuokit, nestreikuokit, nepaleistuvaukit, ir kvailinate žmones, o mums trukdote pažangą... U-u-u, (dejuodamas rangosi) skauda. Vis kas būtų gerai, kad ne foji mano akis. Na, juk tai gėda, neišpasyta gėda! Rytų lyg tyčia reik eit į cicilistų kuopos susirinkimą. Eisiu — nedailu, neeisiu — nuštruopuos; et, kai vie na bėda tai ne bėda... vargas... skurdas... Eisiu užsidėti ant akies šalto vandens; gal, sakau, kaitais ir pertrauktų. Skurdas... Vargas... Blogas gyvenimas mums cicilistams? (Išėina. Uždanga).

KRITIKA.

"Jaunimo sapnai". Literatūros mokslo divmėzinis žurnalas, organas Lietuvių Moksleivių susivienijimo Amerikoje. N1.

Mūsų moksleivių kairysis sparnas gvilveno ligšiol savo reikalus "Laisvojoje Mintyje". Neseniai pasirodė pirmas numeris jau savarankio organo.

Įžangos straipsnyje p. Kast. August. Stengiasi apčiuopti žmonių pažangos pamatą, įsigilinti į akstinus, tą pažangą judinančius. Sekdamas Rubakina įsiai randa, kad "daugmilijoninis žmonių arjergardas tebetuno ir dabar nežinijos ir prietarių tam sybėjė...". Taigi jie, moksleiviai, eisį griauti tos nežinijos. "Mūsų liaudis žiūri į šviesiškąją moksleivį, kaip į šaltinį, iš kurio galės atsigeriti skaidraus apšvietos vandens". (D. B. Pratasas "L. M. A. S." reikale). Jiems rūpi fabrikos darbininkai, kurie "iš visų pastangų stengias ištrukti iš tampių nežinijos ir prietarių nagų". O čia priešais juos kapitalistai, "kurių rankose randa si raktai nuo laimės daugybės, daugybės tūkstančių muolnų, nukamuotų badu ir prietarių... žmonių". Gyvenimo dirbtuvėje ne viskas esą tvarkoje: "šeimyna, mokykla, visuomenė, atsinešimai tarp dviejų lyčių atstovų — vyro ir moters — viskas turėjo negeistinas spalvas".

"Auklėjimo bei apšvietos klausimai, svarba bendrų atsinešimų tarp tėvų ir vaikų, vyrų ir moterų, ir aišbė kitų klausimų iškilę, laukiant, tampa pagal duoto momento reikalavimus, apvertinti; gauna naują išrišimą. Risti tuos klausimus prisiaina kiekvienam iš mūsų...".

Taigi jie ir eisį ir kovoti su nežinija ir prietaris, ir risti svarbius klausimus, ir reformuoti gyvenimą.

Bet kur ir kaip eiti? Suplasnoju sparnais, augštai mintis iškelus "ieškojimo filosofinio akmens amžinosios tiesos" (vargiai ar kada p. Kast. August. tą filosofinį akmenį suras) — kur link skristi? Gi visų-pirma į kleboniją, kur "gedaradai išnaudojami", išnaudodami tamsūnus,

Draugas gi Bijunelis yra to nuomonės, kad svarbiausioji iš visų gyvenimo problemų yra tai prostitucijos klausimas ir kad tą klausimą turėtų risti moksleiviai... eidami į paleistuvystės namus. Kas kalta prostitucijos išsiplatinime? stato klausimą moksleivis Alfonsas, vaizdelio didvyris (gerojus). Ir kad išristi tą klausimą jis atvažiuoja į didelį miestą, kur jam

laikas bėgo, kuolinkamiasiai... kur žinoma Alfonsas naktimis pradėjo slankioti ir ieškoti naktinių peteliškių.

Išragavęs gyvenimo skanūnus iki dugno, Alfonsas surado prostitucijos kaltininkus: jais esą vyrai, moters ir prastas visuomenės surėdymas.

Tai idėja pagarsėjusio šiandien rusų rašytojo Kuprino. Vienas iš gerojų jo "Duobės". (Jama) eina kas dien į paleistuvystės namus valgyti. Nors galdyt valgyti ir kitur, bet jam indomu patirinėti peteliškių gyvenimą. Jis žmogus rimtas, doras, nepaprastas filosofas, peteliškėmis nesinaudoja. Per keletą metų tiek matė vargo ir pažeminimo tų nelaimingų baltųjų vergių, kad kai ima kitiems pasakoti, plaukai ant galvos stoja. Bijunelis liepia daryti tą patį: eiti ir tirinėti, tik jo Alfonsas turi pats pagyventi tuose purvuose ir paskui viską ištyrę turi eiti, apaštalausti, kad kiti to nedarytų.

Pavojinga idėja mūsų jaunėliams. Daugelis mūsų jaunikačių jau ir be batimū... tiri nėja tuos purvus. Skaistybės, doros problema senai jau išrista, tik filosofinio akmens ieškotojai moksleiviai užmiršo tai. Išliko kaip sakalai, — nutupė, kaip vabalai.

Risti klausimus, reformuoti gyvenimą jie pasirengę kad ir dabar tuojuas. Moksleivių susivienijimas už 2 centų markę siūlo referatų, gali duoti ir kalbėtojų. Tik pažvelgkime į referatų temas: "Klasių kova", "Kultūros istorija", "Šiandieninis ekonominis darbininkų padėjimas", "Žmonijos prigresas", "Ekeniminių žmonių progresas" ir t. t. ir t. t. Ko gi norite, argi ne baisesiai moksleiški visa tai skamba, ar gi ne išristos čia mažne visos gyvenimo problemos? Tečiau labai neprošali būtų, kad sapnų autoriai, užuot lakioję padėbaisiais ir į pranašus, išganytojus, reformatorius savę piršę, kad nusileistų ant šios žemės ir imtų rimtai ruoštis į gyvenimą; sakysima, ar nebūtų gerai, kad moksleiviai visų-pirma užsiimtų mokslu. Reformoms ateis dar laikas, kol kas gi reikėtų išmokyti bent žmoniškai išieškoti savo mintis, ir ne kalbėti to, ko pats aiškiai nesupranti. Pavyzdimi, ką tai reiškia:

mes, jei taip galima pasakyti, plankiodami gyvenimo srovę užmirštame, kad joji srovė turi savąjį gyvenimą, savuosius kelius, mes išnaudojam savo tikslams galingas apsupančias gamtos pajėgas; betgi negalime galutinai paversti jas, negalime net mintimis aprėpti jų svarbumo.

Kas čia autoriaus norėta pasakyti — vienas Dievas težino. Ką reiškia: gyvenimo srovė turi savąjį gyvenimą — ir pats Salomonas nesupras, ne tik p. Kast. August.

Arba vėl, argi nebūtų geras daiktas, kad lietuviai moksleiviai pramokytų geriau lietuvių kalbos? Pav., tokie pasakymai: "Permetę žvilgį aplinkui", "vienok jam buvo ne prie miego", "narinis skaitilius", "aplaiškėme" (Red. atsakymuose), juk tai stačiai pasižejojimas iš mūsų gražios kalbos.

Nemaža ir rašybos klaidų; pav.: srityn, užpakalyn, priekyn, (reikia...in); suryšti (turi būti surišti) klijta (arba kija, arba kilsta) tąją srovę (srovę), anap to (anaip to), papedę (papėdę), mokslaiivjė (moksleivijė) turėdami puikų autoritetą (bene autoritetą) tamsioje minioje, nepasinaudojo jūjų (autoritetu) — (reikėtų, juo nepasinaudojo) ir t. t., ir t. t. Menki dar šie "Jaunimo sapnai". Lauksime geresnių.

ŽODIS "LIETUVA".

Gal nevienam teko girdėti tokią išvadžiojimą, kad mūsų tėvynės vardas "Lietuva" paeina nuo žodžio "lyti", kaip ir man, bet neteko knygoj tai patęmyti. Neseniai esu užtikęs knygoj, pavadinintoj "Atlas sive Cosmographical Meditationes de Fabrica Mundi et Fabricati Figura" senkančius išvadžiojimus, kuriuos čionai paduodu žodis į žodį: "A Lituo Lithuaniam, id est cornu et tuba venatorum, eo quod regio illa frequentes venationes exerceat appellari voluerunt. Quam sententiam Mathias a Michou regiens, aliam de Lithuanæ Ety-mologiam sententiam ponit: tradens quosdam Italicos ob Romanorum dissensiones deserta Italia Lithuaniam ingressos, Regionem Italianam gentem Italos dixisse, eam vero per Pastores Litaliam et gentem Litalos, litera preposita coepisse nuncupari: Ruthe-nos autem et Polonos eorum vicinos majore immutatione facta, usque in hodiernum diem regionem Lithuaniam, gentes vero Lithuanos appellare".

Lietuviškai: — Jie (Lietuviai) geidė, kad būtų vadinama Lietuva nuo žodžio "Litus", tai yra nuo rago ir trubos medžiotojų ir delto, kad ta apygarda darydavo tankias medžiokles. Bet Motiejus iš Michous, atmesdamas šitą opinią paduoda kitą apie pradžią Lietuvos, — sakydamas, kad kai kurie Italai delei nupuolinų Romėnų persikėlė (atėjo, į Lietuvą, o Italija liko apleista; jie vadino tą apygardą Italia ir gyvenę (tautą) Litalais, bet ta pati apygarda — pridėjus raidę (iš prysakio žodžio) per Pastores buvo vadinama Litalia ir gyminė Litalos; apart to jų kaimynai Ruthenai ir Lenkai padarė dar didesnę permainą žodyj ir ištikro vadino tas gimines (tautas) Lietuviais, tai ir iki šiai dienai ta apygarda yra vadinama Lietuva.

Šitas aprašymas randasi ant 101 puslapio po užvardimi "Lituania Ducatus", teip pat yra ir žemlapis, bet miestų vardams galūnės yra prikabinotos lenkiškos. Tą knygą pradėjo rašyti Gerardus Mercator, o užbaigė Indocus Hondius — atspausda Amsterdamo 1630 m. J. Svirskas.

KETURI LAISKAI.

Laiškas, kurį jis surašė panelei E. T. Jonaičiūtei.

Spalio 31, 1903.

Gerbiamoji Tamista: — Tikejau rasti laiko del atsilankymo prieš išvažiojant į Portugal, bet netikėta žinia apie pabalės Vileišiutės motinos mirtį privėria mane išvažiuoti nesulaukus Tamistos sugrįžimo. Nuosirdžia aiū už visus malonumus, ką pas Tamistas priityriau. Nėra vilties greito pasimatymo. Todel linku geros kloties gyvenime ir liektu su pagarba Tamistos draugas.

Aleksandras J. Jurgaitis.

Eleonora!

Laiškas, kurį pasuntė.

Nors šitą paskutinį kartą pavelyk tuo meliu vardu pavadinti. Atleiski silpnumą, kurs privėria rašyti šitą laišką. Maniau pasiūsti formalį atsiveikimą, bet — negaliu. Gal būt buvę geriau paslėpti tiesą nuo tavę, bet mintis kad žiūrėsi su panieka į mane, kaip į niekšą kurs tik žaidė su tyros-mergaitės, meilė, yra man neapkenčiama. Noriu, kad žinotumėsi pilną tiesą ir žinodama gal galėsi atleisti mano praskalimą. Kaip išvažiuavi į Brooklyn, atėjo žinia nuo p. Vileišiutės, kad jos motina pasimirė prašydama, kad tuojaus atvažiotuai. Žinoma, važiauvau, negalėjau atsakyti. Atkeliavę radau Oną labai persimainiusią; tik šešėlis beliko. Motinos mirtis paliko ją vienai vieną. Džiaugėsi neišpasytai mane pamatinti. Meldė, kad neapleisčiau ir užmirščiau viską, kas praėjo. Būnant toli, išrodė lengva parašyti, kad mūsų susižadavimas yra klaida, kad

negalėsim būti laimingi, jei apsi-vestume. Na, ir atėjo jos laiškas. Kaltino save už viską ir meldė atleidimo. Iš visų pusių apvarsčiau dalyką, ir likau prie savo praiegos. Ji nežino, kad tu pripldei mano gyvenimą, kad myliu ją, negaliu sakyti teisybės. Ji yra silpna ir daug perkentėjusi per tuos du mėnesius. Žinia, kad tave myliu, užmuštų ją. Jei siektumet prieš savo laimės, tai būtų per jos kapą. Kad aš ir galėčiau taip padaryti, žinau tu niekados. Todėl viskas pabaigta! Ryto mūsų šliubas. Nuo valandų užmovimo žiedo, pašvėsiu savo gyvastį del jos, stengsiuos padaryti ją laimingą.

Ar atmeni tą gražų Birželio vakarą, kada saulei leidžiantis Tavo širdis plakė prie mano? O nelaimingas likimas! Pražudžia Tave. Nėsu vertas Tavo meilės, ir neleiski šito atsitikimo temdyti Tavo gyvenimui. Kaip sunku ir skaudu sakyti: sudiev ant visados, nėra reikalo ir sakyti — suprantai pati. Tečiau kito išėjimo nėra, sudiev mano Eleonora, atleiski man ir užmirški.

Tavo Aleksandras.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė

Spalio 21, 1913.

Worcester, Mass.

Aleksai! Ar ištikro dešimt metų prabėgo nuo gavimo ano laiško? Ir vel atvažiuoji į Worcesterą ir nori supažindinti su savo motere. Beveik ir norėčiau ją pamatyti, bet nebūsiu namie, pabėgusio vadino tas gimines (tautas) Lietuviais, tai ir iki šiai dienai ta apygarda yra vadinama Lietuva.

Šitas aprašymas randasi ant 101 puslapio po užvardimi "Lituania Ducatus", teip pat yra ir žemlapis, bet miestų vardams galūnės yra prikabinotos lenkiškos. Tą knygą pradėjo rašyti Gerardus Mercator, o užbaigė Indocus Hondius — atspausda Amsterdamo 1630 m. J. Svirskas.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė panelei E. T. Jonaičiūtei.

Spalio 31, 1903.

Gerbiamoji Tamista: — Tikejau rasti laiko del atsilankymo prieš išvažiojant į Portugal, bet netikėta žinia apie pabalės Vileišiutės motinos mirtį privėria mane išvažiuoti nesulaukus Tamistos sugrįžimo. Nuosirdžia aiū už visus malonumus, ką pas Tamistas priityriau. Nėra vilties greito pasimatymo. Todel linku geros kloties gyvenime ir liektu su pagarba Tamistos draugas.

Aleksandras J. Jurgaitis.

Eleonora!

Laiškas, kurį pasuntė.

Nors šitą paskutinį kartą pavelyk tuo meliu vardu pavadinti. Atleiski silpnumą, kurs privėria rašyti šitą laišką. Maniau pasiūsti formalį atsiveikimą, bet — negaliu. Gal būt buvę geriau paslėpti tiesą nuo tavę, bet mintis kad žiūrėsi su panieka į mane, kaip į niekšą kurs tik žaidė su tyros-mergaitės, meilė, yra man neapkenčiama. Noriu, kad žinotumėsi pilną tiesą ir žinodama gal galėsi atleisti mano praskalimą. Kaip išvažiuavi į Brooklyn, atėjo žinia nuo p. Vileišiutės, kad jos motina pasimirė prašydama, kad tuojaus atvažiotuai. Žinoma, važiauvau, negalėjau atsakyti. Atkeliavę radau Oną labai persimainiusią; tik šešėlis beliko. Motinos mirtis paliko ją vienai vieną. Džiaugėsi neišpasytai mane pamatinti. Meldė, kad neapleisčiau ir užmirščiau viską, kas praėjo. Būnant toli, išrodė lengva parašyti, kad mūsų susižadavimas yra klaida, kad

negalėsim būti laimingi, jei apsi-vestume. Na, ir atėjo jos laiškas. Kaltino save už viską ir meldė atleidimo. Iš visų pusių apvarsčiau dalyką, ir likau prie savo praiegos. Ji nežino, kad tu pripldei mano gyvenimą, kad myliu ją, negaliu sakyti teisybės. Ji yra silpna ir daug perkentėjusi per tuos du mėnesius. Žinia, kad tave myliu, užmuštų ją. Jei siektumet prieš savo laimės, tai būtų per jos kapą. Kad aš ir galėčiau taip padaryti, žinau tu niekados. Todėl viskas pabaigta! Ryto mūsų šliubas. Nuo valandų užmovimo žiedo, pašvėsiu savo gyvastį del jos, stengsiuos padaryti ją laimingą.

Ar atmeni tą gražų Birželio vakarą, kada saulei leidžiantis Tavo širdis plakė prie mano? O nelaimingas likimas! Pražudžia Tave. Nėsu vertas Tavo meilės, ir neleiski šito atsitikimo temdyti Tavo gyvenimui. Kaip sunku ir skaudu sakyti: sudiev ant visados, nėra reikalo ir sakyti — suprantai pati. Tečiau kito išėjimo nėra, sudiev mano Eleonora, atleiski man ir užmirški.

Tavo Aleksandras.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė

Spalio 21, 1913.

Worcester, Mass.

Aleksai! Ar ištikro dešimt metų prabėgo nuo gavimo ano laiško? Ir vel atvažiuoji į Worcesterą ir nori supažindinti su savo motere. Beveik ir norėčiau ją pamatyti, bet nebūsiu namie, pabėgusio vadino tas gimines (tautas) Lietuviais, tai ir iki šiai dienai ta apygarda yra vadinama Lietuva.

Šitas aprašymas randasi ant 101 puslapio po užvardimi "Lituania Ducatus", teip pat yra ir žemlapis, bet miestų vardams galūnės yra prikabinotos lenkiškos. Tą knygą pradėjo rašyti Gerardus Mercator, o užbaigė Indocus Hondius — atspausda Amsterdamo 1630 m. J. Svirskas.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė panelei E. T. Jonaičiūtei.

Spalio 31, 1903.

Gerbiamoji Tamista: — Tikejau rasti laiko del atsilankymo prieš išvažiojant į Portugal, bet netikėta žinia apie pabalės Vileišiutės motinos mirtį privėria mane išvažiuoti nesulaukus Tamistos sugrįžimo. Nuosirdžia aiū už visus malonumus, ką pas Tamistas priityriau. Nėra vilties greito pasimatymo. Todel linku geros kloties gyvenime ir liektu su pagarba Tamistos draugas.

kad žuvavimui laikas geras, taigi tikėjomės gerai pelnyti. Kovo 13tą man su Karoliu Petersonu prisiėjo būti ant sargybos. Gerai atmenu tą vakarą: jūra tyki; tolumoje matyti buvo kilančios tirštos miglos. Mėnulis karts nuo karto pasirodydavo su geltonu ratu iš tarp debesų. Peterson'as ir aš suikom pavaduoti viens kitą prie sargybos. Jis mūgo gulti, aš likau. Arti vidurnakčio patėmijau, kad rytuose miglos pradėjo skleistis. Ypač vienoj vietoj kas karį darės aiškiau. Kad ir šimtą metų gyvesiu neužmiršiu to reginio! Apie myliu nuo mūsų didelis su dviem kaminais ir ratu garlaivis blaskės audringoj jūre. Kitur nesimatė vilnių ir audros. Bet aiškiai mačiau, kad nepažįstamas laivas yra dideliame pavojuje. Patėmijau keletą raidžių vardo "Presid—" stovėjau, kaip prikaltas, neturėdamas jėgos pasijudinti. Staiga dvi milžiniškos vilnys išskėlė stantį laivą iš vandens. To buvo jau per daug; joks laivas tokio intempimo negalėjo išlaikyti. Trūko per pusę! Garas, kaip dumas veržės iš vamzdžio, rodant, kaip smarkiai kapitonas šaukia pagalbos. Bet jokio balso ne buvo virdėti, ir kažin kodel aš nesistebėjau. Mačiau žmones, bėgiojant ir šokant į vandenį. Užmerkiau nuo to baiseso reginio, bet tik valandėlei. Kai vėl pažvelgiau, viskas buvo ramu; miglos tirštas, kaip ir pirma; negalėjau nei trijų pėdų prieš save matyti! Paterson kelsis! sušauk, laivas skęsta! Kokia mylia nuo čia. Netrukus smarkiai irėmės į tą vietą. Šūkavom visu keliu, tikėdamies išgirsti atsiliepimą. Bet nieks nakties tylos nepertraukė. Gerokai gal buvom nusirę nuo savo laivo, kad staigiai išsiblaivė miglos ir leidžiantis mėnulis apšvietė tykų ramų vandenį. Jokio ženklo skendimo nebuvo matyti! Turbūt sapnavai, atsišiepė Patersonas, grįžtant atgal. Aš nieko neatsakiau. Sugrįžus nuėjau pas kapitoną ir papasakojau viską, kaip mačiau. Nė norėjo tikėt. — Net ir dalį vardo "Presid—" mačiau, atsakiau užsispyręs. Kapitonas kaip drobė išbalo. Didis Dieve! sušuko. Tai garlaivis "President". Jis turėjo du kaminais ir ratą. Kokią dieną paklausė. Kovo 13-tą 1891 atsakiau. Nelaiminga diena, sušabėdėjo McGur. "President" išplaukė iš New York į Liverpool pool o 11 1841. Dvi dieni vėliau ištiko baisi audra ir to laivo daugiau nieks nematė. Taip pat nieko nebuvo rasta, kas parodytų jo nuskendimo vietą. "President" buvo vienas iš pirmųjų garlaivių plaukanti per Atlantiką. Ne laivą matėi, tik jo šešėlį, pavydala!

Padėkavoje seneliai už apsakymą, užsimastę visi išsiskirstėm

Girios Duktė.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė

Spalio 21, 1913.

Worcester, Mass.

Aleksai! Ar ištikro dešimt metų prabėgo nuo gavimo ano laiško? Ir vel atvažiuoji į Worcesterą ir nori supažindinti su savo motere. Beveik ir norėčiau ją pamatyti, bet nebūsiu namie, pabėgusio vadino tas gimines (tautas) Lietuviais, tai ir iki šiai dienai ta apygarda yra vadinama Lietuva.

Šitas aprašymas randasi ant 101 puslapio po užvardimi "Lituania Ducatus", teip pat yra ir žemlapis, bet miestų vardams galūnės yra prikabinotos lenkiškos. Tą knygą pradėjo rašyti Gerardus Mercator, o užbaigė Indocus Hondius — atspausda Amsterdamo 1630 m. J. Svirskas.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė panelei E. T. Jonaičiūtei.

Spalio 31, 1903.

Gerbiamoji Tamista: — Tikejau rasti laiko del atsilankymo prieš išvažiojant į Portugal, bet netikėta žinia apie pabalės Vileišiutės motinos mirtį privėria mane išvažiuoti nesulaukus Tamistos sugrįžimo. Nuosirdžia aiū už visus malonumus, ką pas Tamistas priityriau. Nėra vilties greito pasimatymo. Todel linku geros kloties gyvenime ir liektu su pagarba Tamistos draugas.

Aleksandras J. Jurgaitis.

Eleonora!

Laiškas, kurį pasuntė.

Nors šitą paskutinį kartą pavelyk tuo meliu vardu pavadinti. Atleiski silpnumą, kurs privėria rašyti šitą laišką. Maniau pasiūsti formalį atsiveikimą, bet — negaliu. Gal būt buvę geriau paslėpti tiesą nuo tavę, bet mintis kad žiūrėsi su panieka į mane, kaip į niekšą kurs tik žaidė su tyros-mergaitės, meilė, yra man neapkenčiama. Noriu, kad žinotumėsi pilną tiesą ir žinodama gal galėsi atleisti mano praskalimą. Kaip išvažiuavi į Brooklyn, atėjo žinia nuo p. Vileišiutės, kad jos motina pasimirė prašydama, kad tuojaus atvažiotuai. Žinoma, važiauvau, negalėjau atsakyti. Atkeliavę radau Oną labai persimainiusią; tik šešėlis beliko. Motinos mirtis paliko ją vienai vieną. Džiaugėsi neišpasytai mane pamatinti. Meldė, kad neapleisčiau ir užmirščiau viską, kas praėjo. Būnant toli, išrodė lengva parašyti, kad mūsų susižadavimas yra klaida, kad

negalėsim būti laimingi, jei apsi-vestume. Na, ir atėjo jos laiškas. Kaltino save už viską ir meldė atleidimo. Iš visų pusių apvarsčiau dalyką, ir likau prie savo praiegos. Ji nežino, kad tu pripldei mano gyvenimą, kad myliu ją, negaliu sakyti teisybės. Ji yra silpna ir daug perkentėjusi per tuos du mėnesius. Žinia, kad tave myliu, užmuštų ją. Jei siektumet prieš savo laimės, tai būtų per jos kapą. Kad aš ir galėčiau taip padaryti, žinau tu niekados. Todėl viskas pabaigta! Ryto mūsų šliubas. Nuo valandų užmovimo žiedo, pašvėsiu savo gyvastį del jos, stengsiuos padaryti ją laimingą.

Ar atmeni tą gražų Birželio vakarą, kada saulei leidžiantis Tavo širdis plakė prie mano? O nelaimingas likimas! Pražudžia Tave. Nėsu vertas Tavo meilės, ir neleiski šito atsitikimo temdyti Tavo gyvenimui. Kaip sunku ir skaudu sakyti: sudiev ant visados, nėra reikalo ir sakyti — suprantai pati. Tečiau kito išėjimo nėra, sudiev mano Eleonora, atleiski man ir užmirški.

Tavo Aleksandras.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė

Spalio 21, 1913.

Worcester, Mass.

Aleksai! Ar ištikro dešimt metų prabėgo nuo gavimo ano laiško? Ir vel atvažiuoji į Worcesterą ir nori supažindinti su savo motere. Beveik ir norėčiau ją pamatyti, bet nebūsiu namie, pabėgusio vadino tas gimines (tautas) Lietuviais, tai ir iki šiai dienai ta apygarda yra vadinama Lietuva.

Šitas aprašymas randasi ant 101 puslapio po užvardimi "Lituania Ducatus", teip pat yra ir žemlapis, bet miestų vardams galūnės yra prikabinotos lenkiškos. Tą knygą pradėjo rašyti Gerardus Mercator, o užbaigė Indocus Hondius — atspausda Amsterdamo 1630 m. J. Svirskas.

• • •

Laiškas, kurį jis surašė panelei E. T. Jonaičiūtei.

Spalio 31, 1903.

PASTABOS.

UZUOT SMEIŽE, VERČIAU EIKITE TALKON!

"Vien. Liet." 4 N-ye p. N. Binatas skaudžiai plaka lietuvių kunigus, kaltindamas juos tuo, kad jie netik ką nėra Kristaus idealų apgyvendinėjai, bet esą jų priešiškai; savo darbais griauia Kristaus mokslą. Tik vienas kitas mūsų kunigėlis esąs negirtuoklis, nepaleistuvė, nemėginantis mamonos — bet ir tie nebetekę meilės ir tik sausai pildę savo priedermes. Pati Katalikų Bažnyčia ne esanti priemonė, nurodanti žmonijai augstą idealų tikslą, nebesidanti visus saulę, nebe rodyklė, rodanti kas gera, gražu ir Tiesa — bet tik įrankis atsiekti žemus, egoistiskus tikslus. "Vien. Lietuvnikų" pataria "Draugui" organizuoti katalikus ne į kovą su laisvamaniais, bet vykinimui Kristaus idealų gyvenimui.

Kaip galima, pagalvojau sau perskaitęs, jog p. Binatas nėra katalikų tarpe. Tuomet jo gyvas balsas kitoniškai būtų praskambėjęs. Tuomet būtų tai rikamos susopusios širdies, trokštančios Bažnyčios labo. Žinoma, ne taip jis būtų tada šaukęs. Mažiaus jis būtų parodęs neapykantos. Dabargi tai balsas už durų esančio, neapykantos pilno priešo: tai paprastas smeizgas, kuro nieko neintikis, nors ir yra vietomis pamargintas net Rašto švento žodžiais.

Nežinau, kokiomis žiniomis, kokiais tirinėjimais remiasi p. Binatas, rašydamas taip biauriai apie mūsų kunigus. Kad taip griežtai turėti teisę kunigus teisti — tai reikia pirma bent surinkti žinias ir jas sąžiningai patikrinti — apie visų mūsų kunigų dorą ir pasielgimą. Rodos, ligšiol nebuvo girdėti, kad kas panašias statistikas žinias būtų rinkęs. Smeizgas socialistas, laikraščiu, kad ir "Laisvųjų Minties" (štai nors ir apie a. a. kun. Kaupą, kad tai jis iš Sranoto išvažiudamas išsivežęs 100, 000 dol., kad jis miręs delto jog buvęs draugu stiprai apkultas) rimtas žmogus negi gali patikėti p. Binatas greičiausiai remia. Žinomis apie vieną kitą žinomą kunigą, kurios tai žinios gal ir yra, darėsi, teisingos. Bet ar dora yra neturint rimto pamato kaltinti šimtus žmonių? Į šitą klausimą lai atsako sau pats p. Binatas.

Nemanau anaipol kanonizuoti mūsų kunigų. Kaip katalikais nuo širdies trokščiau, kad mūsų kunigų dorą būtų augščiau, kad jie būtų vėlyk po mirties kanonizuoti. P. Binatui gi tik vieną tiesą priminė: jeigu jo nupieštas būtų kunigijos paveikslas ir būtų visiškai teisingas, tai ir tuomet jam nereiktų iš Bažnyčios bėgti.

Blogų kunigų, vilkų avies kailėje, buvo visuomet. Simanas lindo ir Bažnyčioje ir siulė šv. Petri pinigų, norėdamas nusipirkti sau dovaną daryti stebuklus, Judas pardavė Išganytoją, kunigų ir vyskupų tarpe daugybė buvo klaidatikų, suklaidinusių daugybę žmonių. Tačiau ką gi? Bažnyčia tebėra kaip buvusi, nes su Jąja buvo visuomet Kristus. Gal paklysti netik paprasti kunigai, bet net ir Bažnyčios kunigai, gali atskirti kraštai su visais savo kunigais išsivadėti Kristaus ir Jojo mokslo, tačiau Bažnyčia visuomet pasiliks, nes su Jąja visuomet bus Kristaus dvasia. Keletas, keliolika, nu net kelios dešimtys lietuvių kunigų — tai dar ne Bažnyčia ir jeigu kai kuriems katalikams, kaip p. Binatui, šiandien Bažnyčioje troško, tai tam ne Bažnyčia kalta, bet kalti tie Jos negerieji sūnūs, kurie nebeskelia Jos mokslo: čia mat reikalaujama išsivadėti savo, geidulių pažabojimo ir dvasios nusizeminimo prieš Dievo autoritetą; Jų gi galvos dažnai apsuktos daug žadančiais, bet maža duodančiais, neišlikais, kartais kį pavojingais laisvės ir žemiškos laimės obalniais.

Jeigu p. Binatas ištikrųjų plačiau pasidairytų po katalikų gyvenimą, tai pamatytų nemažų kunigų labai augstos doros. Turbūt nestinga doros tikras kintams kunigų misijonierių, kurie kartais didžiausiose sunkybėse ir varguose nėra Evangeliją stabmeldžiams. Turbūt buvo doras ir mūsų a. a. kun. Montvila, žuvas ant Titaniko ir paaukojęs savo gyvybę, kad išgelbėtų kitų gyvybę. Jau nekalbėsiu apie Lietuvos kunigus, bet jeigu p. Binatas mokytų ir norėtų plačiau pasišalvoti po Amerikos parapijos ir išsiūnėti bešališkai tiems nupeiktiems mūsų kunigams, gal nemaža rastų pas juos augstos doros ir tikro pašventinimo.

Blogi kunigai, tai blėdis Bažnyčios, tautos, žmonijos. Bet ar pataisė nors vienas vaikas savo iškydusį tėvelį, vien jį keikdamas, niekindamas ir nekėsdamas? Priešingai tik šilima, meilė, tik noras ir mokėjimas suklėti ir dovanoti tėvo silpnumus, gali tą tėvą geresniu padaryti. Lygiai yra ir su mūsų kunigais. Del vieno kito kunigo blogų pasielgimų, visi mūsų kunigai buvo Bažnyčios priešų ūjami, niekinami ir šmeižiami. Šiandienai ir geras ir uolus lietuvis kunigas dažnai gyvų žmonių (jaunimo) susirinkime jaučiasi lyg suvaržytas. Jo širdį vargina baimė, bene tik tie gyvieji žmonės, tas jaunimas žiūri į jį skersom, bėnėra jiems indiegta intarimai ir neapykanta visų kunigų. Reikia pripažinti, kad mūsų tikybos priešai padarė jau labai daug tos tikybos grovime: jie atšaldė savytarpius santykius kunigų ir pasaulinių tarpe, su naikino žmonių prisirišimą ir pasitikėjimą kunigais. Del blogų sąlygų mūsų praeities ("polska wiara" suki baudžios gadyne, mokykla auklėjimo katalikiškos mokyklose, kurių nebuvo), lietuvis visada labiau bijojo kunigo, negu jį mylėjo. Nykstant bereikalingai baimėi, sumažėjus prisirišimui, šiandien ir gėry lietuvių kunigų padėjimas yra normalis: nebėra to, kas kunigų darbui būtinai reikalinga, būtent pasitikėjimo ir žmonių prisirišimo. Nuolatinis ujas ir juodinimas padarė tai, kad ir kunigai ima nebeprisitikėti žmonėms, užsidaro savyje. Prie tokių aplinkybių negi galima sėti gerus grūdus žmonių širdyse. Kitaip yra pas tas tautas, kur katalikai, nuo amžių auklėjami geroje mokykloje, myli ir tiki savo kunigams. Škotijoje būdamas pažinau kelias dešimtis airių kunigų. Nemačiau jų tarpe nei vieno girtuoklio, negirdėjau apie jokių piktnaudžiavimų pasielgimų: visi užgrūdę dorėje ir uoliame priedermių pildyme. Reikia juk paskučiausio nedorėlio, kad matant žmonių meilę ir pasitikėjimą — nesistengtų atsilyginti jiems geru patarnavimu. Nedorėlių, Judų visur ir visada būdavo, bet ar tai priežastis imti ir drabstyti purvais ir visus kunigus ir Bažnyčią?

Be to p. Binatas atsimena iš katekizmo, kad Bažnyčioje sudaro ne vieni dvasiškiai, bet ir pasauliniai katalikai. Ar šie pastarieji nebe turi jokių priedermių link Bažnyčios? Ar jeigu parapijoje betvarkė, suirute, — ar neturi priedermės šviesenieji katalikai padėti tvarką įvesti, nesutikimus pašalinti, ir parapijos labui darbuotis? Ar gi jeigu kunigas nusikalto prieš Dievą ir dorą, parapijoms nieko nebelieka, kaip tik — latatai — bėgti iš parapijos ir Bažnyčios ir prie laisvamanių dėtis? Argi del to atskirti kunigų blogo pasielgimo nustoja savo groybės ir praklinuom Kristaus mokslas ir Jojo Bažnyčios uždaviniai?

O kai apie Bažnyčios rolės persikeitimą blogon pusėn, apie Jos idealų sumenkėjimą, tai p. Binatas, rašydamas apie tai, padarė tik savo didžiausią ignoranciją (nežinojimą). Nutolusiam nuo Bažnyčios p. Binatui gal ir labai norėtųsi, kad taip būtų. Tačiau jo laimei ar nelaimėi taip nėra. Rymo sostas nebesveria tiek kiek seniau, visavietinėje politikoje tai tiesa. Italijoje žemės atimtos, įvairiuose kraštuose Bažnyčia atskirta nuo valstijos, tačiau visa tai galutinai bene išeis tik Bažnyčios naudai. Pasauliniai vyresnybių nebevaržoma Bažnyčia galės tik liuosiau plėtotis. Niekur Ji nerodo tiek gyvybės, kiek Amerikoje, kur Ji anaipol jų neglobojama ir nešelpiama. Bet ir pačioje Europoje tik aklas gali

nematyti jos nuolat augančios gyvybės ir plėtojimos. Šimtai tūkstančių organizuotų katalikų moksleivių, darbininkų, moterų, mokytojų įvairiose kraštuose, žmonių tikėnčių ir savo tikėjimą pildančių, žymus dalydavimas katalikų įvairiose mokslo ir visuomenės organizacijose, kasmetiniai skaitlingi ir turiningi įvairių kraštų katalikų susižiavimai, Eucharistijos kongresai, nuolatiniai atsivertimai žymųjų žmonių ir Katalikų Bažnyčia — visa tai, rodos, katalikų gyvybės apsišreikimai. Ir netol tas laikas, kuomet katalikų tėvo, Rymo popiežiaus balsas, bus tvirtesnis ir intektingesnis, negu buvo senovėje; nebesims jis kareiviais, žemėmis ir turtais, bet remsis milijonais šviesių, veiklių, gerai susiorganizavusių katalikų.

Ačiū už patarimą: vykinti gyvenimą Kristaus idealą. Vykink jį ir Tamsta, p. Binatė ir nebesmeizk daugiau žmonių, kuriuos per maža pažįsti.

Tiesa, kad kiekvienas visuomenės darbas turi turėti pamatą dėsnių ar mažesnių asmenų tobulumė, be kurio tas darbas negali sėkmes. Tiesa ir tai, kad ir mes lietuviai, katalikai, pasiryžę viską atnaujinti Kristuje, turime tą atnaujinimo darbą pradėti patį sau savęs.

Tečiau ir tai tiesa, kad šiandien besimainant laikams ir gyvenimo sąlygoms, esminė ir Katalikų priedermės Seniau geram katalikui užteko išpildyti visus Dievo ir Bažnyčios įsakymus ir galėjo jis sau ramiai sėdėti namie, nieku nesidomėdamas. Tačiau šiandien, sukrutus įvairiems Bažnyčios priešiniams naikinti ir griauti, kas buvo ligšiol tautai šventa, ir mūsų priedermės atsiminė ir žymiai padidėjo. Gyvenimas nėra mūsų naujus įsakymus. Štai jie: skaityk ir platink gerus laikraščius ir knygas, grigulėk prie katalikiškų organizacijų, šelp katalikų įstaigas, ingyk platesnę apšvietą, vispirmą gi, pažink gėrytą savo tikėjimą, kad, reikalingi atsitikus mokėtumai jį apginti ir tt. ir tt. Tas naujasis priedermės mes lietuvių katalikai imame jau gyvai suprasti ir todėl mes niekuo būdu negalime, p. Binatė, paklausti Tamstos patarimo — sėdėti ramiai ir nesikišti į gyvenimo kovą, į kurią traukia mus pats gyvenimas. Jeigu Tamsta kada išsilgsi savo paniekintos Motinos Bažnyčios, tai mes mielu noru priimsime ir Tamstą talkon. Du kart gimusiam bi-natui nebūtų pro šalį atginti ir trečią sykį. Darbo dang, darbininkų gi oi kaip maža!

„Kova“ jau kelintame iš eilios numeryje svarstė gyvų mūsų socialistams klausimą: ar prisidėti jų sąjungai ir Amerikos socializmo partijai (socialist party), ar ne. Tai prisidėjimą yra sumanę mūsų socialistų vadai. Prisidėjus, kiekvienas sąjungos narys bėmėnysis 25c., į sąjungos kasą turėtų dar mokėti kas mėnuo į "Socialist party" kasą po 10 centų. Vadai tempia save sąjungos vienytis; paprasti gi kareiviai — atstupėti nuo tos vienybės. Suprantamas yra vadų pasielgimas: jie yra įsitikinę, kad dalis tuomet tik bus stipros, kuomet sutvirtės visa šelybė: Amerikos socialistų partija. Ir iškėlę tą klausimą, gvildendami jį kiekviename numeryje, (Grigaitis, Baranaukas ir kiti), jie šventai tiki, kad didelė dauguma sąjungos narių pritaris tam susidėjimui. Gal taip ir bus su laiku; kol kas gi mūsų šviežiai iškepti socialistai, mūsų Jonai ir Juozai, kaip tyčia rodytė, kad maža dar jie yra nudalinti pagal tarptautiškojo socializmo kurpalio. Jiems dar neripi gyvai socializmas, kaip jo idėja. Tikras esu, kad iš 10 mūsų doremių, taupeinių socialistų bent 9 svajoja apie savo guštos susilpdytą ir nuosavybės ingijimą. Daugumai gi mūsų socialistų ne socializmas rūpi, bet... cieliakavimas. Tokios tamsūs, neaptyktus Jonus ir Baltrus Lietuvoje padarėmo ribose sulaukydavo papročių žmonių opinija, tėvai, tėtis ir dē ir pačioje Europoje tik aklas gali

nebėra, čia — laisvė ("pri kam-pri" kaip kai-kurie sako; su-prask: free country). Ir kur jis tū nesidės ir socialistų sąjungą, kad čia daug pigiau, smagiau ir laisviau kaip kitur. Tik parokiame Sakysime, katalikai moką kasmet po 6 dolerius ir rapijos kasą, duoda kunigui kalėdoms dovanų, kartais net mišias užperka, socialistai gi užsi-mokėję 25 centus per mėnesį į sąjungos kasą, daugiau gali niekuo nesirūpinti. Ir už tuos 25 centus jie įsigija sau didžiausią, neapribotą, laisvę: gali nebei-vaikšioti ir bažnyčioje, nebeakiboti poterių, nebeapsunkauti; nebe-varžo jo jokie Dievo ir Bažnyčios įsakymai, nes visa tai, gird, ku-nigų išmišiai (Rodos "Laisvė") neseniai vienas socialistas skun-dėsi, kad jį miesčiuke neblogo būtų gyventi, tik vaikinas mergų nėsą). Tokiems kalbėti apie socializmą — tai tuščias ir ne-naudingas darbas. Sugrįž toks Jurgis į Lietuvą, ir vėl į seną-ją padurmo vągą atris, nes ten nebe "pri kam-pri". Tokiuo reikia pradėti tašyti nuo kito ga-lo, aiškiau gi kalbant reikia švie-ti jį protus ir lavinti, auklėti jų širdis. Dėja, socialistų vadai kaip tik tai ir užmiršta. Vietoj elementorių ir skaitymo knygų — paduodamos nešvarios agitacijos, tuščios prakalbos ir "šakės" su "Dilgelėmis". Ištvirkinti tamsų nekultūringų žmogų nėra supkus daiktas, bet nieko rimto iš tokių gaivalų paskui nenulipdysi.

Ypač gi su tokiais nesudarysi naujos geresnės visuomenės tvar-kos.

Prie socialistiškos tvarkos žmo-nės galėtų pristiti tik vienas ke-lias, būtent — kiekvieno žmo-gaus dorišką atgimimą, atsi-naujinimą. Reikia, kad žmogus savo liusos valia panorėtų atsi-džėti savo turtą, savo malonu-mą — visuomenės naudai, gyven-ti labiau del visuomenės, negu del savęs. Prie to doros laipsnio veda žmogų įvairios religijos ir doros sistemat. Tačiau kaip iš-torija parodė, niekas neįstengė stebėklingsi žmogaus širdies permąnyti, kaip Kristaus dva-sia ir mokslas, sėrgamas Jo įstei-gtoje Bažnyčioje. Visų gi kraštų socialistai ir daro čia didžiausią klaidą. Jie paniekia ir atstu-ma doros šaltinį-Kristų. Atriktė nuo gaivinančio krikščionijos ka-mėno, jie tikisi stebuklo. Iš kur — ir patį to nežino. Girdi, kai įvykšias socializmas, žmonės pa-tįs savaime pasidarys dori ir pilni pašventinimo. Į Lourde stebuklus, į Evangelijoje aprašy-tus stebuklus mūsų socialistai tikėti nenori, čia gi noriai tiki į didžiausį stebuklą: tamsus, nesuvaldąs, keršto pilnas ir gobius žmogelis — pavirsiąs stai-ga didžiausiu idealistu ir pasi-šventėliu.

Ir jeigu šiandien prakili so-cializmo teorija nepermaino gy-venimo praktikos jo vadų (at-siminkime Žoreso, Bebelio mili-tarių, atsiminkime mūsų socia-listų vadų automobilius), tai ką ir besakyti apie mūsų Jurgius ir Jonus? Nemustabu tatau; kad ir to mažo pašventinimo — 10 centų kainos — mūsų socialistai nenori parodyti, nors vadai ir la-bai kalbina. Yra dar ir kita priežastis, del kurios socialistų kuopos neprielankios minėtam susidėjimui. Mūsų socialistai daugiau turi tautiškų jausmų, negu to norėtų vadai. Jie no-ri būti lietuviams socialistais, gy-venti ir dirbti savybėje. Pasi-duoti akiai direktivai kitataučių socialistų jie nėra linkę. Tarp-tautiški idealai jiems dar peraug-šti ir nesuprantami. Juos la-biau judina troškimas platinti savo idėjas savyjū tarpe negu viso pasaulinio socializmo laimė-jimas. Ir delto nenustabu, kad jie klausia: duosime jiems po 10 centų, o ką iš jų užtai gausime? Vadas gi Grigaitis atsaiko: "ir-viagi reikia "vienytis". Gal-lindio delto kilti sąjungos suski-limo nėra ko bijoti. Pasak Gri-gaitį: bobų iš ratų, ratams leng-viau. Pagyvesime, pamatysi-me."

Socialistų "SUSI-PRATIMAS". "Kova" 4-me numeryje ragi-na saviškius dėti aukas socialis-tų dienraščiui, einančiam angli-

kalba New Yorkė. "Gelbėki-me" New York Call! šaukia ji Mat tas vienatinis dės angli kal-ba socialistų dienrašties pasijuto bankruto pavojūje ir šaukiasi vi-suomenės aukų. Žinoma, kas gi pirmas atsišiep, jeigu ne mūsų socialistai. Ir jeigu kas priki-ty jiems, kam jie galėjosi centų lietuvių Tautos namams, o dabar šaukia šelpiti kitataučių laikra-šius, tai skaudžiai apsiriktų. Juk kas stato tautos namus bur-žujai, patrijotai ir kiti tam pana-šūs "žviejs". Žmoniją gi išga-nys tik jie, socialistai, nes jie vieni protingi. Tame pačiame N-ye "Kova" su pamėgimu ci-tuoja štai kokį "New York Call" išsišikimą:

Kodėl gebuti protingiems? Mes esame bepročiai. Didžiausi bepro-čiai iš visų yra tie žmonės, kurie priešinasi socializmo programai. Žemiausi, purviniausi, kraugerin-giausi iš visų yra tie, kurie ko-voja prieš socializmą. Tamsiau-si iš darbininkų, kurie vaikščioja ant šios žemės, yra tie, kurie prie-šinasi socializmui.

Skaitytėjau! Jeigu Tu, skaity-damas šiuos žodžius nesudrebė-ji iš baimės, pamatęs savo bi-čiulį, aiškiau gi kalbant reikia švie-ti jį protus ir lavinti, auklėti jų širdis. Dėja, socialistų vadai kaip tik tai ir užmiršta. Vietoj elementorių ir skaitymo knygų — paduodamos nešvarios agitacijos, tuščios prakalbos ir "šakės" su "Dilgelėmis". Ištvirkinti tamsų nekultūringų žmogų nėra supkus daiktas, bet nieko rimto iš tokių gaivalų paskui nenulipdysi.

Ypač gi su tokiais nesudarysi naujos geresnės visuomenės tvar-kos.

Prie socialistiškos tvarkos žmo-nės galėtų pristiti tik vienas ke-lias, būtent — kiekvieno žmo-gaus dorišką atgimimą, atsi-naujinimą. Reikia, kad žmogus savo liusos valia panorėtų atsi-džėti savo turtą, savo malonu-mą — visuomenės naudai, gyven-ti labiau del visuomenės, negu del savęs. Prie to doros laipsnio veda žmogų įvairios religijos ir doros sistemat. Tačiau kaip iš-torija parodė, niekas neįstengė stebėklingsi žmogaus širdies permąnyti, kaip Kristaus dva-sia ir mokslas, sėrgamas Jo įstei-gtoje Bažnyčioje. Visų gi kraštų socialistai ir daro čia didžiausią klaidą. Jie paniekia ir atstu-ma doros šaltinį-Kristų. Atriktė nuo gaivinančio krikščionijos ka-mėno, jie tikisi stebuklo. Iš kur — ir patį to nežino. Girdi, kai įvykšias socializmas, žmonės pa-tįs savaime pasidarys dori ir pilni pašventinimo. Į Lourde stebuklus, į Evangelijoje aprašy-tus stebuklus mūsų socialistai tikėti nenori, čia gi noriai tiki į didžiausį stebuklą: tamsus, nesuvaldąs, keršto pilnas ir gobius žmogelis — pavirsiąs stai-ga didžiausiu idealistu ir pasi-šventėliu.

Ir jeigu šiandien prakili so-cializmo teorija nepermaino gy-venimo praktikos jo vadų (at-siminkime Žoreso, Bebelio mili-tarių, atsiminkime mūsų socia-listų vadų automobilius), tai ką ir besakyti apie mūsų Jurgius ir Jonus? Nemustabu tatau; kad ir to mažo pašventinimo — 10 centų kainos — mūsų socialistai nenori parodyti, nors vadai ir la-bai kalbina. Yra dar ir kita priežastis, del kurios socialistų kuopos neprielankios minėtam susidėjimui. Mūsų socialistai daugiau turi tautiškų jausmų, negu to norėtų vadai. Jie no-ri būti lietuviams socialistais, gy-venti ir dirbti savybėje. Pasi-duoti akiai direktivai kitataučių socialistų jie nėra linkę. Tarp-tautiški idealai jiems dar peraug-šti ir nesuprantami. Juos la-biau judina troškimas platinti savo idėjas savyjū tarpe negu viso pasaulinio socializmo laimė-jimas. Ir delto nenustabu, kad jie klausia: duosime jiems po 10 centų, o ką iš jų užtai gausime? Vadas gi Grigaitis atsaiko: "ir-viagi reikia "vienytis". Gal-lindio delto kilti sąjungos suski-limo nėra ko bijoti. Pasak Gri-gaitį: bobų iš ratų, ratams leng-viau. Pagyvesime, pamatysi-me."

Socialistų "SUSI-PRATIMAS". "Kova" 4-me numeryje ragi-na saviškius dėti aukas socialis-tų dienraščiui, einančiam angli-

kalba New Yorkė. "Gelbėki-me" New York Call! šaukia ji Mat tas vienatinis dės angli kal-ba socialistų dienrašties pasijuto bankruto pavojūje ir šaukiasi vi-suomenės aukų. Žinoma, kas gi pirmas atsišiep, jeigu ne mūsų socialistai. Ir jeigu kas priki-ty jiems, kam jie galėjosi centų lietuvių Tautos namams, o dabar šaukia šelpiti kitataučių laikra-šius, tai skaudžiai apsiriktų. Juk kas stato tautos namus bur-žujai, patrijotai ir kiti tam pana-šūs "žviejs". Žmoniją gi išga-nys tik jie, socialistai, nes jie vieni protingi. Tame pačiame N-ye "Kova" su pamėgimu ci-tuoja štai kokį "New York Call" išsišikimą:

Kodėl gebuti protingiems? Mes esame bepročiai. Didžiausi bepro-čiai iš visų yra tie žmonės, kurie priešinasi socializmo programai. Žemiausi, purviniausi, kraugerin-giausi iš visų yra tie, kurie ko-voja prieš socializmą. Tamsiau-si iš darbininkų, kurie vaikščioja ant šios žemės, yra tie, kurie prie-šinasi socializmui.

Skaitytėjau! Jeigu Tu, skaity-damas šiuos žodžius nesudrebė-ji iš baimės, pamatęs savo bi-čiulį, aiškiau gi kalbant reikia švie-ti jį protus ir lavinti, auklėti jų širdis. Dėja, socialistų vadai kaip tik tai ir užmiršta. Vietoj elementorių ir skaitymo knygų — paduodamos nešvarios agitacijos, tuščios prakalbos ir "šakės" su "Dilgelėmis". Ištvirkinti tamsų nekultūringų žmogų nėra supkus daiktas, bet nieko rimto iš tokių gaivalų paskui nenulipdysi.

Ypač gi su tokiais nesudarysi naujos geresnės visuomenės tvar-kos.

Prie socialistiškos tvarkos žmo-nės galėtų pristiti tik vienas ke-lias, būtent — kiekvieno žmo-gaus dorišką atgimimą, atsi-naujinimą. Reikia, kad žmogus savo liusos valia panorėtų atsi-džėti savo turtą, savo malonu-mą — visuomenės naudai, gyven-ti labiau del visuomenės, negu del savęs. Prie to doros laipsnio veda žmogų įvairios religijos ir doros sistemat. Tačiau kaip iš-torija parodė, niekas neįstengė stebėklingsi žmogaus širdies permąnyti, kaip Kristaus dva-sia ir mokslas, sėrgamas Jo įstei-gtoje Bažnyčioje. Visų gi kraštų socialistai ir daro čia didžiausią klaidą. Jie paniekia ir atstu-ma doros šaltinį-Kristų. Atriktė nuo gaivinančio krikščionijos ka-mėno, jie tikisi stebuklo. Iš kur — ir patį to nežino. Girdi, kai įvykšias socializmas, žmonės pa-tįs savaime pasidarys dori ir pilni pašventinimo. Į Lourde stebuklus, į Evangelijoje aprašy-tus stebuklus mūsų socialistai tikėti nenori, čia gi noriai tiki į didžiausį stebuklą: tamsus, nesuvaldąs, keršto pilnas ir gobius žmogelis — pavirsiąs stai-ga didžiausiu idealistu ir pasi-šventėliu.

Ir jeigu šiandien prakili so-cializmo teorija nepermaino gy-venimo praktikos jo vadų (at-siminkime Žoreso, Bebelio mili-tarių, atsiminkime mūsų socia-listų vadų automobilius), tai ką ir besakyti apie mūsų Jurgius ir Jonus? Nemustabu tatau; kad ir to mažo pašventinimo — 10 centų kainos — mūsų socialistai nenori parodyti, nors vadai ir la-bai kalbina. Yra dar ir kita priežastis, del kurios socialistų kuopos neprielankios minėtam susidėjimui. Mūsų socialistai daugiau turi tautiškų jausmų, negu to norėtų vadai. Jie no-ri būti lietuviams socialistais, gy-venti ir dirbti savybėje. Pasi-duoti akiai direktivai kitataučių socialistų jie nėra linkę. Tarp-tautiški idealai jiems dar peraug-šti ir nesuprantami. Juos la-biau judina troškimas platinti savo idėjas savyjū tarpe negu viso pasaulinio socializmo laimė-jimas. Ir delto nenustabu, kad jie klausia: duosime jiems po 10 centų, o ką iš jų užtai gausime? Vadas gi Grigaitis atsaiko: "ir-viagi reikia "vienytis". Gal-lindio delto kilti sąjungos suski-limo nėra ko bijoti. Pasak Gri-gaitį: bobų iš ratų, ratams leng-viau. Pagyvesime, pamatysi-me."

Socialistų "SUSI-PRATIMAS". "Kova" 4-me numeryje ragi-na saviškius dėti aukas socialis-tų dienraščiui, einančiam angli-

kalba New Yorkė. "Gelbėki-me" New York Call! šaukia ji Mat tas vienatinis dės angli kal-ba socialistų dienrašties pasijuto bankruto pavojūje ir šaukiasi vi-suomenės aukų. Žinoma, kas gi pirmas atsišiep, jeigu ne mūsų socialistai. Ir jeigu kas priki-ty jiems, kam jie galėjosi centų lietuvių Tautos namams, o dabar šaukia šelpiti kitataučių laikra-šius, tai skaudžiai apsiriktų. Juk kas stato tautos namus bur-žujai, patrijotai ir kiti tam pana-šūs "žviejs". Žmoniją gi išga-nys tik jie, socialistai, nes jie vieni protingi. Tame pačiame N-ye "Kova" su pamėgimu ci-tuoja štai kokį "New York Call" išsišikimą:

Kodėl gebuti protingiems? Mes esame bepročiai. Didžiausi bepro-čiai iš visų yra tie žmonės, kurie priešinasi socializmo programai. Žemiausi, purviniausi, kraugerin-giausi iš visų yra tie, kurie ko-voja prieš socializmą. Tamsiau-si iš darbininkų, kurie vaikščioja ant šios žemės, yra tie, kurie prie-šinasi socializmui.

Skaitytėjau! Jeigu Tu, skaity-damas šiuos žodžius nesudrebė-ji iš baimės, pamatęs savo bi-čiulį, aiškiau gi kalbant reikia švie-ti jį protus ir lavinti, auklėti jų širdis. Dėja, socialistų vadai kaip tik tai ir užmiršta. Vietoj elementorių ir skaitymo knygų — paduodamos nešvarios agitacijos, tuščios prakalbos ir "šakės" su "Dilgelėmis". Ištvirkinti tamsų nekultūringų žmogų nėra supkus daiktas, bet nieko rimto iš tokių gaivalų paskui nenulipdysi.

Ypač gi su tokiais nesudarysi naujos geresnės visuomenės tvar-kos.

Prie socialistiškos tvarkos žmo-nės galėtų pristiti tik vienas ke-lias, būtent — kiekvieno žmo-gaus dorišką atgimimą, atsi-naujinimą. Reikia, kad žmogus savo liusos valia panorėtų atsi-džėti savo turtą, savo malonu-mą — visuomenės naudai, gyven-ti labiau del visuomenės, negu del savęs. Prie to doros laipsnio veda žmogų įvairios religijos ir doros sistemat. Tačiau kaip iš-torija parodė, niekas neįstengė stebėklingsi žmogaus širdies permąnyti, kaip Kristaus dva-sia ir mokslas, sėrgamas Jo įstei-gtoje Bažnyčioje. Visų gi kraštų socialistai ir daro čia didžiausią klaidą. Jie paniekia ir atstu-ma doros šaltinį-Kristų. Atriktė nuo gaivinančio krikščionijos ka-mėno, jie tikisi stebuklo. Iš kur — ir patį to nežino. Girdi, kai įvykšias socializmas, žmonės pa-tįs savaime pasidarys dori ir pilni pašventinimo. Į Lourde stebuklus, į Evangelijoje aprašy-tus stebuklus mūsų socialistai tikėti nenori, čia gi noriai tiki į didžiausį stebuklą: tamsus, nesuvaldąs, keršto pilnas ir gobius žmogelis — pavirsiąs stai-ga didžiausiu idealistu ir pasi-šventėliu.

Ir jeigu šiandien prakili so-cializmo teorija nepermaino gy-venimo praktikos jo vadų (at-siminkime Žoreso, Bebelio mili-tarių, atsiminkime mūsų socia-listų vadų automobilius), tai ką ir besakyti apie mūsų Jurgius ir Jonus? Nemustabu tatau; kad ir to mažo pašventinimo — 10 centų kainos — mūsų socialistai nenori parodyti, nors vadai ir la-bai kalbina. Yra dar ir kita priežastis, del kurios socialistų kuopos neprielankios minėtam susidėjimui. Mūsų socialistai daugiau turi tautiškų jausmų, negu to norėtų vadai. Jie no-ri būti lietuviams socialistais, gy-venti ir dirbti savybėje. Pasi-duoti akiai direktivai kitataučių socialistų jie nėra linkę. Tarp-tautiški idealai jiems dar peraug-šti ir nesuprantami. Juos la-biau judina troškimas platinti savo idėjas savyjū tarpe negu viso pasaulinio socializmo laimė-jimas. Ir delto nenustabu, kad jie klausia: duosime jiems po 10 centų, o ką iš jų užtai gausime? Vadas gi Grigaitis atsaiko: "ir-viagi reikia "vienytis". Gal-lindio delto kilti sąjungos suski-limo nėra ko bijoti. Pasak Gri-gaitį: bobų iš ratų, ratams leng-viau. Pagyvesime, pamatysi-me."

Socialistų "SUSI-PRATIMAS". "Kova" 4-me numeryje ragi-na saviškius dėti aukas socialis-tų dienraščiui, einančiam angli-

kalba New Yorkė. "Gelbėki-me" New York Call! šaukia ji Mat tas vienatinis dės angli kal-ba socialistų dienrašties pasijuto bankruto pavojūje ir šaukiasi vi-suomenės aukų. Žinoma, kas gi pirmas atsišiep, jeigu ne mūsų socialistai. Ir jeigu kas priki-ty jiems, kam jie galėjosi centų lietuvių Tautos namams, o dabar šaukia šelpiti kitataučių laikra-šius, tai skaudžiai apsiriktų. Juk kas stato tautos namus bur-žujai, patrijotai ir kiti tam pana-šūs "žviejs". Žmoniją gi išga-nys tik jie, socialistai, nes jie vieni protingi. Tame pačiame N-ye "Kova" su pamėgimu ci-tuoja štai kokį "New York Call" išsišikimą:

Kodėl gebuti protingiems? Mes esame bepročiai. Didžiausi bepro-čiai iš visų yra tie žmonės, kurie priešinasi socializmo programai. Žemiausi, purviniausi, kraugerin-giausi iš visų yra tie, kurie ko-voja prieš socializmą. Tamsiau-si iš darbininkų, kurie vaikščioja ant šios žemės, yra tie, kurie prie-šinasi socializmui.

Skaitytėjau! Jeigu Tu, skaity-damas šiuos žodžius nesudrebė-ji iš baimės, pamatęs savo bi-čiulį, aiškiau gi kalbant reikia švie-ti jį protus ir lavinti, auklėti jų širdis. Dėja, socialistų vadai kaip tik tai ir užmiršta. Vietoj elementorių ir skaitymo knygų — paduodamos nešvarios agitacijos, tuščios prakalbos ir "šakės" su "Dilgelėmis". Ištvirkinti tamsų nekultūringų žmogų nėra supkus daiktas, bet nieko rimto iš tokių gaivalų paskui nenulipdysi.

Ypač gi su tokiais nesudarysi naujos geresnės visuomenės tvar-kos.

Prie socialistiškos tvarkos žmo-nės galėtų pristiti tik vienas ke-lias, būtent — kiekvieno žmo-gaus dorišką atgimimą, atsi-naujinimą. Reikia, kad žmogus savo liusos valia panorėtų atsi-džėti savo turtą, savo malonu-mą — visuomenės naudai, gyven-ti labiau del visuomenės, negu del savęs. Prie to doros laipsnio veda žmogų įvairios religijos ir doros sistemat. Tačiau kaip iš-torija parodė, niekas neįstengė stebėklingsi žmogaus širdies permąnyti, kaip Kristaus dva-sia ir mokslas, sėrgamas Jo įstei-gtoje Bažnyčioje. Visų gi kraštų socialistai ir daro čia didžiausią klaidą. Jie paniekia ir atstu-ma doros šaltinį-Kristų. Atriktė nuo gaivinančio krikščionijos ka-mėno, jie tikisi stebuklo. Iš kur — ir patį to nežino. Girdi, kai įvykšias socializmas, žmonės pa-tįs savaime pasidarys dori ir pilni pašventinimo. Į Lourde stebuklus, į Evangelijoje aprašy-tus stebuklus mūsų socialistai tikėti nenori, čia gi noriai tiki į didžiausį stebuklą: tamsus, nesuvaldąs, keršto pilnas ir gobius žmogelis — pavirsiąs stai-ga didžiausiu idealistu ir pasi-šventėliu.

Ir jeigu šiandien prakili so-cializmo teorija nepermaino gy-venimo praktikos jo vadų (at-siminkime Žoreso, Bebelio mili-tarių, atsiminkime mūsų socia-listų vadų automobilius), tai ką ir besakyti apie mūsų Jurgius ir Jonus? Nemustabu tatau; kad ir to mažo pašventinimo — 10 centų kainos — mūsų socialistai nenori parodyti, nors vadai ir la-bai kalbina. Yra dar ir kita priežastis, del kurios socialistų kuopos neprielankios minėtam susidėjimui. Mūsų socialistai daugiau turi tautiškų jausmų, negu to norėtų vadai. Jie no-ri būti lietuviams socialistais, gy-venti ir dirbti savybėje. Pasi-duoti akiai direktivai kitataučių socialistų jie nėra linkę. Tarp-tautiški idealai jiems dar peraug-šti ir nesuprantami. Juos la-biau judina troškimas platinti savo idėjas savyjū tarpe negu viso pasaulinio socializmo laimė-jimas. Ir delto nenustabu, kad jie klausia: duosime jiems po 10 centų, o ką iš jų užtai gausime? Vadas gi Grigaitis atsaiko: "ir-viagi reikia "vienytis". Gal-lindio delto

iš bočių palikimo, kad taupintų kas gražaus atsiranda mumie šiandien.

To darbo imdamies sunerkin savo rankas, suremkim pečius, kad

vienas kitą palaikę ir patis augtume širdim ir protu ir išneštume tikros kultūros šviesą ir grožį po visus Lietuvos kampelius.

Lietuvių Dailės Dr. Jos. Valdyba.

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičius.

Dr. A. L. Graičius miera nora duos atsakymus "Draugo" skiltyse hygienos ir sanitarijos klausimus, kaip apsaugoti nuo ligų. Jeigu būtų stoka vietos, ar kokių klaidų netikėtų atsakyti per laikraštį, tai bus atsakoma laišku tik tuomet, kai būtų prisiųsti adresas ir krasos ženklelis. Dr. A. L. Gr. nestatys diagnozės ir neradys receptų pavieniui asmeniui, todėl ir tokius reikalavimus ne bus atskaitoma.

Miesto Namai.

Namų savininkas, nuomininkas stubos (būsto) ir kai kurie miesto urėdninkai yra dažnai kalti neįspildymu savo priedermių sveikatos žvilgsniui.

Kaip labai yra jie prasikaltę, tai ligos ir to miesto (tos vietos) žmonių mirtingumas aiškiai parodo. Ir tik pagal žmonių sveikumo duodasi tikrai nusipreiti tos vietos gyventojų tobulumo stovis link doros, sveikatos, pažangos, užsiganėdinimo ir t. t.

Tad žvilgtelėkim nors trumpai skyrium priuolamas jiems priedermes link namų — kaip tai:

1) Namų savininko priedermes,

2) būsto nuomininko ir 3) Miesto urėdninko.

1) Namų savininkas. Atsakomybė namų savininko už paprastą užlaikymą ir patalymą yra netokia, kada jis pats gyvena tuose namuose ir kitus būstus užleidžia vienai ar dviem šeimynoms, tada jis pats pajėgia apžiūrėti ir prilaikyti ji tinkamoje tvarkoje ir švarumo, bet didelis skirtumas įvyksta, kada jis valdo didelius namus, keliolikai šeimynų, kur išvien visos šeimynos naudoja šukto kambarių, kiemų, koridorių, tualetų, sklodelių, ir kitokiomis vietomis; tada jo atsakomybė kur kas pasididina.

Vienai šeimynai reikia patalysčių duris, langai; kitai užsalo rynos, vanduo; trečiai atsko tinkas nuo lubų ir nupolė ant lopselio kūdikių, sužeidimas ji; ketvirtai šeimynai nedavė miego perdaug įslinkusio gyventojai ant antrų lubų; ir t. t. ir t. t. begaliniai. Be to viso namų savininkas turi taip taikyti, kad būtų nuomininkų neužpykdyti ir nepraradę jų išsiskraustant ir kitus namus. Savininkai tokių didelių namų paprastai patys negyvena tuose namuose, o jų vietą užima namų agentai, arba "janitorai" (užveizdos), kurie paprastai būna iš vienos pusės nerangūs, o iš kitos pusės savininko yra įgręsyti nedaryti išlaidų visai arba daryti jų kuo mažiau ir tik neatbūti name reikala. Reikia nepamiršti, kad namų savininkas stato namus ne iš mielaširdystės, bet dėl pelno, ir turėdamas didelę išlaidas namų užlaikymui tvarkoje ir švarumo, negali tada turėti gero nuosimnio ant indoto namuosna kapitalo. Ir jis tik tai daro, ką neatbūtinai miesto "ordinansas" įsako daryti. Miesto "ordinansas" įsako aiškiai — kiema užlaikyti švariai, išmestas namų kaip tai šuklas, mėšlus, pelenus laikyti tam tikroje stotkose ir tam tikrose vietose; koridorių netik kad nušviestas laikyti, bet ir bedulkių, ir nuolatų; pašalės, rynos, taip vadinami basementai, kad būtų

kuošvariausiai ir sanitariskai užlaikomi — o toks užlaikymas jog gana brangiai ateina. Sudejus visa tai į krūvą, matyti, kad namų savininkams mieste nėra taip lengvai, jei jie tą savo priedermių pilnai išpildytų — tad jie išpaskutiniųjų išsiki visokių išėjimų, ar tai papirkdami miesto urėdninkus, ar tai per daug apleidami nuomininkus.

2. Būsto nuomininkas. Kada šeimyna nusisamdą būstą, tai suprantamas dalykas, kad jį pavalėdė kai kuriam laikui tam tikrus kambarius, už kurių užlaikymą priderandame švarumė atsakomybę prisiima ant savęs, tad ji privalo dąbėti, kad visos išmatos iš stubų — kaip tai, pelenai, šiukšlės būtų laikomos tam tikrai paskirtose vietose; kad sienos, asla ir kiti dalykai būtų švariai užlaikomi ir bereikalingai senos negadinamos. Jeigu šeimyna atsikrausto į švarų būstą, tai ir išidama privalo toki ir palikti.

Dabarties iš arčiau prisizūrėkim beaiškiai į mūsų lietuvių būstus — Chicago's Sv. Jurgio parapijonas, turėdamas susitaupes \$5,000.00 — pastatė gražius mūrinius namus \$20,000.00 vertės kuriuose gali susitalpinti keletas šeimynų; kiekvienai šeimynai išpuola po 4 ar 5 kambarius. Namai pastatyti "moderniskai" visais naujaisiais pagerinimais — šviesus, sveiki ir tt. Žinoma, tokie kambariai yra pagedautini, nors ir nuoma brangesnė. Prie gero šeimynininkavimo laikui begant namai patys save būtų išmokėję ir savininkas į 10 ar 15 metų būtų likęs liuosas nuo skolos ir pasiturintis. Bet čia atsitiko kliūtis. Nesumanus pasitipinimas nuomininkų su nesvietiskai prigrūdumu burdingierų per keletą metų sudėvėjo namus taip, kad šiandien ir už papiginą nuomą niekas nenori samdyti tų jų būstų, nes ir kam yra smagu gyventi kienu su visoke ropais vabzdžiais (blakėmis, prūjiu kuo mažiau ir tik neatbūti name reikala. Reikia nepamiršti, kad namų savininkas stato namus ne iš mielaširdystės, bet dėl pelno, ir turėdamas didelę išlaidas namų užlaikymui tvarkoje ir švarumo, negali tada turėti gero nuosimnio ant indoto namuosna kapitalo. Ir jis tik tai daro, ką neatbūtinai miesto "ordinansas" įsako daryti. Miesto "ordinansas" įsako aiškiai — kiema užlaikyti švariai, išmestas namų kaip tai šuklas, mėšlus, pelenus laikyti tam tikroje stotkose ir tam tikrose vietose; koridorių netik kad nušviestas laikyti, bet ir bedulkių, ir nuolatų; pašalės, rynos, taip vadinami basementai, kad būtų

3. Miesto urėdninkas. Ar tai jis sveikatos skyriaus inspektorius ar namų investigatorius visvien, kada jis ieina to-

kion stubon, kur šeimynininkė mažiausio supratimo neturi apie igijimą ir sanitariskumą ir susikalbėti negali — pagūšiojės pečiai išina taip, kaip neprasytas buvo atėjęs; ieško savininko namų ir suradęs jį bazemento tamsiame užkaborje mėgina su juo pasikalbėti, bet ir čia tas pats (mister, mister, Jesus Christ) ir viskas pasibaigia trumpai. Inspektorius, parašęs kortelę, paduoda jam ir išina, o stubos savininkas kortelę išidėda ažuotin ir užmiršta po savaitės jau ir taip suvargintų mokesniais savininkų teisėjus nuteisia (\$10.00 dollars and cost), dešimtis dolerių ir kaštai. Po mėnesio tas pats ponas inspektorius ir vėl atsilanko į jo namus, savininkas manydams, kad ir vėl kortelę jam į rankas įspaus, kur reiks 10 dolerių ir kaštai užmokėti įspaudžia rankon kyšį 2-3 ir 5 dolerius. Ir ką gi? Kartais ir pasiseka. "Allright John" ir išina — kaip ilgai?

Savininkas-gi to paties inspektorius pamiršta paklausti, delko gatvė prie jo stubos yra nešvari ir nešluota, delko iš užpakalio kiemo (yardo-alley) yra neišvežta mėšlas, pelenai ir išmatos namų šiukšlės — viso to jis pamiršta reikalauti nuo miesto, o mokesnius (takas) yra užmokėjęs. Kaip nuomininkas, taip neretai net ir pats savininkas nežino, ir kur ateina jo būstan vanduo, gasas, kuri jis vartoja apšvietimui savo būste — tas pats yra ir su valgomais produktais. Jis tik žino krautuve-bučerį, groserninką, pienu, kepeją, bet kaip tie valgomai produktai jam yra gaminami — ar švariai, ar sveikai tai jam negalvoje. Per savo apsilėdimą neretai jis nusiperka pieną, duoną, mėsą ir kitus valgomus produktus, kurie yra užnuodyti ligų perais, ir žmogelis suvalges vietoje sutvirtėti ir ingyti naują gyvybės pajėgą suserga, o neretai miršta ir vis tik iš apsilėdimų.

Tai kasdieninė "Mūsų Duona". Kas čia kaltas? — Mes visi — arba niekas nekaltas. Negalima gi vien tik lietuvišką pasaulinę inteligentiją nukaltinti už jos nevelklumą, ji dirba kiek gali ir ji dažnai kenčia skurdą lygiai taip kaip visi ateiviai.

Koks išėjimas?

O išeitis štai kame: 1) Kunigai, lankydami žmones su kalenda la-bai gerai padarytų, kad dalytų žmonėms populiariškas pigias kny-gutes apie sveikatos reikalus.

2) daktarai gyvu žodžiu turėtų žmonių susirinkimuose igijimą aiškinti. Sakysime, ar negalima būtų šventadieniais tuoj po pamaldų, susirinkus į bažnyčią sve-taine, bent per pusvalandį apie tai daktarui su žmonėmis pasikalbėti. Štai kad ir Chicago's dak-tarai, neabejoju, kad mielu noru duotarnautų, bile tik jiems būtų puota proga, kas žinoma, prigu-lės visų-pirma nuo gerbiamos kvadosijos. 3) reikia parūpinti knuodžiausią populiarišką ne-brangios literatūros iš igijenos srities.

MŪSŲ JAUNIMAS.

JONUKAS IR ONYTĖ

Jonukas dar buvo mažas vaikelis, kai jo tėveliai išvažiavo į Ameriką. Baisi buvo jūrems kelionė: pakilus andra taip ir vartė laivą į visas puses. Mažutis Jonukas susirgo; jurių liga be-veik visą kelią jį vargino; jis glaudės prie motynės ir prašė nepalikti vieno. Ilgai jis minėjo tą jūrems kelionę, bet greitai visa tai užmiršo, kaip jam bobutė atnešė sėsę, vardu Onytę; labai jis ją mylėjo ir glostė ir bučiavo ir lingavo, o saldinių kur gavęs, vis nešė Onytę.

Augo Onytė, augo ir Jonukas, laikas atėjo jam ir mokyklon eiti. Gerai mokinosi Jonukas, greitai paėmė anglų kalbą. Jam linkma buvo, prieš visus di-džiavos, kad jam mokslas sekas; jis namon parjės mokino ir savo sėsytę ir jai vis kalbėjo: "Sesytė Onytė, kaip išmoksi angliškai kalbėti, mudu visada taip kalbėsiva, liepsiva ir tėveliams angliškai šnekėti."

"Jonukai", tarė Onytė; "o delko tu taip prisirišai prie angliškos kalbos, delko nori savo tėvelius išsivadėti ir dar tėve-lius priversti angliškai šnekėti. Juk mes, Jonuk, esame Lietu-viai!"

"Tai niekis, Onytė; lietuvių kalbos nereikia nieks lietuviškai nebener šnekėti, kam dar ir mums to bereikia, dar lietuvių kalbą angliškai išjuokia, tad kam save ant juoko statyti!"

"Jonuk, tu negerai šneki, tarė Onytė: aš atsimenu, kaip man pasakojai apie augmenis ir paukščius, kaip iš kopustų kopustai išauga, iš kornų kornai atsiranda, lakštingalės vaikučiai išaugę kaip lakštingalės giesta, o štai šie kanarkučiai palubėję irgi kaip kanarkos žirškina — tad argi mes lietuvių turėtume būti tokiomis išgamonėmis ir virsti angli-kais? Ne, Jonuk, tu, mano broli, tu nebūsi išgama, bet būsi tikras lietuvis, nesigėdyk savo kalbos, kuria kalba mūsų tėve-liai!"

"Taip, Onytė!" sakė susigraudinęs Jonukas: "Tu teisybė kalbi, ir aš nebeneriu išsiųsti išgama, aš noriu būti lietuvis. Bet kad tai sunku! Juk visi vaikai ir mer-gaitės kitaip ir nešneka, kaip tik angliškai; manę išjuoks, kad aš norėsiu su jais lietuviškai kalbėti!"

"Jonuk, mano broli, mano dar jauna galvelė — tarė Onytė — bet man rodos reikia neapsileisti, reikia visiems vaikams lie-tuviams priminti, kad tai negražu išsivadėti tėvų kalbos ir būti iš-gamonis; padarykit savo tarpe jaunimo draugystę, kad savo tar-pius priversti angliškai šnekėti. Juk mes, Jonuk, esame Lietu-viai!"

"Tiesą kalbi, Onytė; pritarė Jonukas: "eisiu ir darysiu kaip man sakai". Ir čio Jonukas į jau-nimo tarpą, nuosirdžiai kalbino vientaučius neniekinti savo kal-bos, sutvėrė jaunimo ratelį, kad

kalbėt savo tarpe lietuviškai, kad toliau ir tarp kitų lietuvių vai-ky ir mergaičių platinti tautišką susipratimą, kad pamylėtų lietuvių kalbą ir skaitytų lietuviškus raštus.

LEWISTON, ME.

17 d. sausio š. m. Lietuvos Vy-čių 2 skyrius surengė puikų pa-silinksminimo vakarą. Vakaro programa buvo įvairi, susidedan-ti iš deklamacijų, šokių ir įvai-rių tautiškų žaislų, kaip antai aguonėlės, rūtelės, ir žilvėlių. Taip-pat, pagirtinas labai šio sky-riaus nekurius narės; jos pridėjo iš įvairių spalvų audeklo vyrams kaklaraščius, o moteriškėm žiu-rstus ir kiekvienas vyriškis atėjęs gavo kaklaraštį, o moteriškė žiu-rstas ir susirado vienokios spalvos kaklaraštis, ir siuristas; turėjo visą vakarą toji pora praleisti, iš-to pasidare daug juoko, nes dauguma senesnių vyrų papulė po-ron su jaunom mergaitėm, o se-nos moteris su jaunais vaikais.

Iš to nei šio, nei to; jauni vai-kinai nuo moterių gavo daug gražių pamokinių, kaip reikia elgtis ant pasilinksminimo va-karu, ir su mergaitėmis, o mer-gaitės vyrų buvo pamokintos apie dorą elgimosi pasilinksminime. Taip-pat buvo lėkiojantis paštas su dovanomis ir laikraščiu lio-te-rėja (leista "Šaltinis" ir "Pava-saris"). Daugiausia gavo atvir-laiškių ir laimėjo dovanas E. Bo-neckaitė; J. Lašaitė gavo ant-dovaną. Reikia pažymėti, kad žmonių prisirinko gana daug ir visi vakarą buvo pilnai patenkinti. Pagirtini Vyčiai, kad apsieina be svaiginamųjų gerimų, tai ži-noma pridūda visam vakarui smagumo ir padarumo besilinksmi-nant.

Gryno pelno liko nuo šio vaka-ro \$27.54. Pelnas paskirtas Sv. Baltramiejiaus dr-stei svetainei statyti.

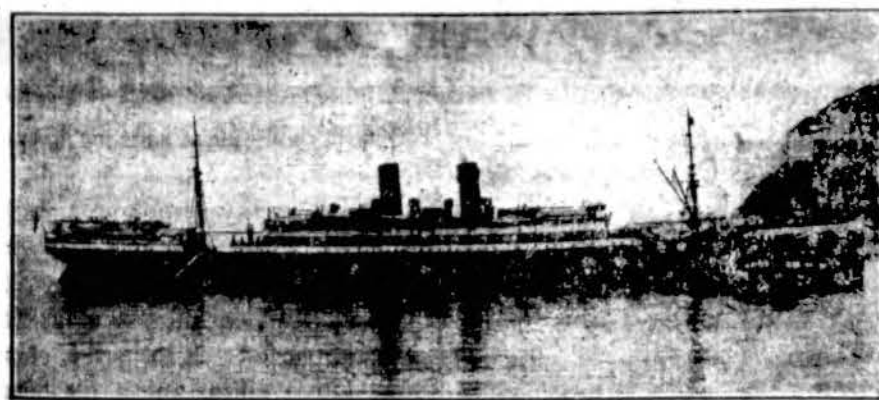
Cionykštis L. V. 2 skyrius veikia gana gerai: tai vaidinimus da-ro, tai balius rengia ir visuomet žmonės skaitlingai susieina ir esti patenkinti. Labiausia Lietuvos Vyčių skyriumi rūpinasi p. St. Ruginavičius, jau antri metai, kaip jis tą skyrių įsteigė. Bet pirma buvo vadinama "Katalikiškas Jaunimo ratelis", bet dabar po L. V. organizacijos seimo, visi nariai prisidėjo prie L. Vyčių or-ganizacijos ir permėnėme savo ra-telio vardą ant "L. V. antro sky-riaus."

Reikėtų visai Lewistono jaun-meinei subrusti rašyties ir tą jau-nuomenės skyrių, nes visiems kru-voms susidėjus daug daugiau gali-ma nuveikti, negu keliem asme-nim.

Todel subruskime, jaunime, da-bar mums gražiausias laikas tobulinties, kol jauni esam, stengkimės dora, o tik susipetė į vieną ryšį, dora, o tik susipetė į vieną ryšį, galėsime dorai gyventi, nes drau-gijėlėje būdami lengvai galėsi-me persergėti nuo blogų pasių ir neduosime viens antram iškrypti iš tiesos kelio, juo jeigu jauni do-rai gyvėsime, tai senatvėje džiaug-simės iš savo darbų, todėl į vie-nybę. Nepoigam laikui L. Vy-čių 2 skyrius vaidis 5 aktų dra-mą "Ponas ir Muzikai", linkia-me gerų pasekimų.

J. Vaitekunas.

SZIFKORTES! SZIFKORTES!

ŠIFKORTES ant Expressinių ir pačtavy laivų už kom-pañijos prekes. Keleiviams iš Lietuvos ir Rusijos pa-rengiamie pasportus liuso parejimo per rubėžį. PINIGŲ SKYRIUS. Siunčia pinigus į Lietuvą ir į vi-sas dailis svieto.

MAINOME PINIGUS ant Rublių, Markių ir ant visų kitų viešpatysčių, pagal bankavus kursus!

Už sudėtus pinigus mokame 3 nuosimtį ant me-tų. Dek savo pinigus į didžiausią Banką. Kningelę duodame dykai.

PEOPLES STOCK YARDS

STATE BANK

Ashland Ave., Kerte 47-tos Gatos, Chicago, Ill. Po valdžia Suvienuytų Valstijų Seniausio, Didžiausio ir Geriausio Banko i Vakarus nuo Stock Yards Virš Penkių milijonų turto

S. L. R. K. A. REIKALAI.

Atsakymas p. S. Bandzevičiui.

Tamistos mokesnis už 4-bert. į centro išdą nebuvo atsiųstas, del-to ir buvot suspenduotas. Jeigu tamista esat mokyje, o pinigai ne-buvo atsiųsti, tai benebus čion klaida kuopos raštininko. Užtai tamista turit matyt savo kuopos sekr. ir klaidą atitaisyti.

Centr. Raštin. J. S. Vasiliauskas.

Susiv. L. R. K. A. Centro

Valdybos antraštai.

Prez. — Viktoras Lapinskas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.

Vice-prez. C. J. Krušinskas, 59 Ten Eyck st., Brooklyn, N. Y.

Sekr. — J. S. Vasiliauskas, 112 N. Greene st., Baltimore, Md.

Kasinin. — Pranas Burba, 456-458 Main st., Edwardsville, Wilkes-Barre, Pa.

Kasos Globėjai: Martynas Ka-dziewskis, 2118 W. 20th st., Chi-cago, Ill.; M. Milukas, 3666 Rich-monnd st., Philadelphia, Pa.

Knygins. — Kun. S. J. Struckus, P. O. Wanamie, Pa.

Dvas. Vadovas — Kun. J. Dum-čius, P. O. Minersville, Pa.

BALIUŠ.

Parentija 65-ta kuopa S.L.R.K.A. ant 14 d. Vasario 1914 m. del labo 65-os kuopos Vinco Jakubaviciaus svetainėje. Prasidės 2 valandą po pietų. Gros puiki muzika; užprašom visus vietinius lietuvius ir lietuviutes, praleisti link-smiai tą vakarą. Įžanga 15c. Užprašo Komitetas.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

Antraštai Administracijos Draugy-stės, Šv. Kazimiero Kar. (ant Town of Lake).

Pirmsėdis — V. Paukšta, 4458 So. Hermitage ave.

Vice-Pirm. — A. Mikalauskis, 1660 W. 47th st.

Rašt. — L. Abaravičius, 4338 So. Hermitage ave.

Knygvedis — Jonas Cerniaus-kas, 4459 So. Wood st.

Izdininkas — Kazimieras Vana-gas, 4351 So. Wood st.

Organo Užveizdotojas — J. J. Polekas, 1802 W. 46th st.

Susirinkimas Dr-stės Sv. Kazimiero K. ant Town of Lake turės savo mė-nesinį susirinkimą nedėlioj Vasario (Feb.) 8 d. 1914 m. 2 val. po pietų, Šv. Kryžiaus svetainėje, 46 ir Wood gatv.

Kiekvienas narys privalo būti ant susirinkimo, nes turime daug rei-kaų apsvaistyti.

Pirmsėdis V. Paukšta.

LIET. TEATR. KLIUBAS "LIETUVA"

ant Town of Lake, vaidins puikią ko-mediją "Likimo Baumė", dialogą "Degtine" ir monologą "nuskriausta Moteris".

Nedėlioj vasario 8 d. 1914 m. Turner Hall (J. J. Elias) svetainėje, 46 ir So. Wood gatv. Prasidės 7-tą val. va-kare.

Komedija parash lietuvių gyven-i-mo M. šiaulioniškis. Dialogą iš ang-liško vertė L. T. K. L. narys K. Z. Vezelis. Įžanga 25c ir augščiau.

Lietuvių Katalikų Federacijos

Centro Valdybos antraštai:

Prez. Rev. J. Misius, Box 253, Elsworth, Pa.

Vice-prez. Rev. F. B. Serafinas, 10806 Wabash ave., Chicago, Ill.

Sekr. Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.

Kasinin. B. W. Woshner, 1514 Corson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Kasos glob. Rev. S. J. Čepana-nis, 318 Fourth ave., Home-sted, Pa.

Kas. glob. P. V. Obiecinas, 22nd and Corson st., S. S. Pitts-burg, Pa.

Liet. Im. Dr-jos Cent. Valdyb.

Antraštai:

Prez., St. Jankus, 350 Newark st., Hoboken, N. J.

Vice-prez., Kaz. Vaskevičius, 184 New York ave., Newark, N. J.

Izdin., P. Vaičiūnas, 38 Farley ave., Newark, N. J.

Rašt., A. M. Stanelis, 49 Warwicke st., Newark, N. J.

Visuokiuose susisėsimuose kreip kitės prie raštininko.

"Motynėlės" valdybos nariai.

Pirmininkas — Kun. V. Varna-giris

231 S. 4th str., Brklyn N.Y.

Raštininkas — Kun. M. A. Pau-kauskas,

443 Pak ave, Bridgeport Conn.

Kasinininkas — Kun. A. Kodis,

225 High st., Brooklyn, N. Y.

"DRAUGO" KNYGYNAS

atidarytas Sausio 11-tą dleną

Galima gauti įvairių įvairiausių knygų ir laikraščių lietuvių kalba spaudintų Amerikoje ir Lietuvoje.

Galima pasirinkti įvairių maldaknygių, nuo pigiausių iki brangiausių, taip-pat rožančių, škaplierių, medalikėlių, paveikslielių ir tt.

Knygynėlių steigėjams, išsirašantiems už di-desnius pinigų nuleidžiamė didelius nuosim-čius. Katalogus siunčiame ant pareikalavimo dykai

Adr. 1800 W. 46th Street, "Draugo" Knygynas

Jeigu ligšiol nėsate skaitę, tai tuojau užsisakykite

"DRAUGA"

visuomenės, politikos ir literatūros savaitinį laikraštį,

kurs yra vienas iš didžiausių ir indomiausių

Amerikos lietuvių laikraščių.

"DRAUGAS" yra lietuvių-katalikų darbininkų laikraštis.

"DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvenis lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" yra organas didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos, būtent Amerikos "Lietuvių Rymo-Katalikų Susivienijimo". Taip-pat "DRAUGAS" yra organu "Am. Lietuvių R.K. Pilnųjų Blaiviminkų" ir kitų kai-kurių lietuvių organizacijų.

"DRAUGAS" yra vedamas prityrusių redaktorių ir savo bendradarbių ir korespondentų skaičiūje turi žymiausius Lietuvos ir Amerikos mokslo vyrus, literatus ir publi-cistus.

"DRAUGA" greta rimtų straipsnių rasite daugybę svarbių ir indomių žinių iš visos Lietu-vos, Amerikos ir viso pasaulio.

"DRAUGAS" ateina metams \$2.00, pusei metų \$1.00, užsieniuose metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Norintiems "Draugą" pažinti, siunčiame 1 numerį DYKAI.

"DRAUGO" adresas.

DRAUGAS PUBLISHING CO., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

"Draugo" Spaustuvė

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA ir GERIAUSIA

Greitai atlieka įvairių įvairiausių darbus

Gerbiamų klebonų domai

Dar nevela užsisakyti velykines kviteles.

Spauzdiname parapijų atskaitas

Konstitucijas, plakatus, tikietus,

užkvietimus ir kitokius darbus

Spaudina

pigiai

Raides statomos didele -- nnaujausiojo patento --

mašina "Linotype".

Sutrukimo darbase nebus, nes spaustuvė aprūpinta

PAIEŠKOJIMAI.

Aš Ona Slesaraitė, po vyru Abromavičienė, ieškau savo sesers Agotos Žilinskienės ir brolio Andriaus Slesaraitės. Paeina iš Suvalkų gub., Veiverių gmin., Girininkų kaimo. Du metu kai nesu-sirašome. Gyveno pirmą Anglijoje, o dabar nežinau kur yra. Atsišaukite šiuo adresu:
Mrs Ona Abromavičienė,
Box 522 Westville, Ill.

Paieškau savo brolio, Jono Arminaičio. Girdėjau pirmiau bu-vo Vokietijoje, paskui atkeliavo į Ameriką, dabar nežinau, kur jis randasi. Jis pats ar kas kitas praneškite, už ką būsiu labai dėkingas.

Juozas Arminaitis.
1560 Baymiller St. Cincinnati, O.

Ant pardavimo Lietuviška bučėnė. Gerą lietuvių apgyventojų vietą. Vis-kas gerai pagal naujausius mados įtai-sytą. Savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Norintys pirkti atsišaukite į "Drau-go" administraciją (1800 W. 46th street). 6, 7, 8, 9.

Tuoju reikalingas vargonininkas. Jaunas, mokantis gerai vesti lietuvių kalbą chorą. Turi būti doras ir blaivas. Reikalaujama klebono paliūdijimo.
Rev. Fr. Augustaitis.
P. O. Box Girardville, Pa.

KIEKVIENAS KATALIKAS

privalo turėti tą naują dėžutę, kurioje yra panauskas skapleris medelikelis. Tas skaple-rių medelikelis yra Bažnyčios leistas vartoti, vietoj vil-nio skapleriaus, vyrams, motorins ir vaikams. Lešioja tik viešas dole-ris su prisitintu į visas vietas Jung-tinių Valstijų ir Kanados.
GRUEN SALES CO.
116 West 2nd St. New York City, N. Y.
5, 6, 7. Dept. D.

Extra \$25.00 laikrodis \$5.75

Nepaprastai atai-
kimas gyvenime.
Ganti puikų gelež-
kelio vyru ar moteri-
škos laikrodį. Mes duodame
šiuo aršiuo akusuo, bu-
chilavio tvirtais lūg-
ais laikrodį už \$5.75
Paisius ant slenkstis eil-
mas. Garantotas ant 20
metų.
Svarbu mes pasiūlėm
tą laikrodį su C. O. D. \$5.75 express lėšoms kas
tik pareikalaus. Duodame tiesą prieš priėmimą
peršūriū. DYV. AUKSUOTAS LENČUGELIS
ir PAPULSAI.
EXELSIOR WATCH CO.
905 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

"Jaunoji Lietuva"

MĖNESINIS MOKSLO IR LITETUROS LAIKRASTIS,
64 puslapių dydžio, pradės iš eidiėti Chicagoje nuo vasa-
rio mėnesio 1914 metų.

Gaivinti Jaunąją Lietuvos dvasią; Saugoti, kad ne-
sentų ir nebūtų sendinama siaurose užsikirtimo ir
fanatizmo ribose lietuvių mintis; Gaminti šviesų
laikotarpį mūsų gyvenime ir literaturoje. —
Tai yra "Jaunosios Lietuvos" uždavinys.

Visi jaunieji dvasioje lietuvių rašytojai yra kviečiami
bendradarbiauti "Jaunojo Lietuvos" Redaguoti "Jaunąją
Lietuvą" pavesta K. Jurgelionui.
"Jaunąją Lietuvą" leidžia bendrovė, inkorporuota sulig
Illinois valstijos įstatymų. Bendrovės prezidentu yra Pr. Ki-
bartas.

"Jaunosios Lietuvos" prenumerata matams \$3.00; pusei
metų \$1.50; atskiras numeris — 25 c.

Kiekvienam svarbu įsigyti "Jaunąją Lietuvą" nuo pir-
mojo numerio. Tą siųskite prenumeratos pinigų tuojuos.
Adresuokite:
"Jaunoji Lietuva" 4611 So. Paulina str. Chicago, Ill.

"Visada jums tarnauja"

Lackawana Trust Company

"Bankas, kuriame jūsu pinigai nezuš"

400 Lackawana Ave., Scranton, Pa.

Jei nori kad pinigai nežūtų tai kreipkis į mus.

Mūsų bankas yra legale vieta Pensilvanijos valstijos,
Lackawanos pavieto ir Scrantono miesto pinigus laikyti.
Visuotinis turtas mums įtiketas išneša viršum 5,000,000,00
dolerių.

PINIGAI priimami taupimui pradėjus nuo vieno dolerio ir
mokama 3% nuosimėji nuo padėjimo dienos.

PINIGAI siunčiami kasdieną į visas svieto dalis žemiau-
sionis kainomis. Greitas nusiuntimas užtikrintas.

Mes perkame ir išmainome visokius svetimų šalių pinigus.

Mes sutaisome visokius legalius dokumentus ir užtvirti-
name juos pas rusų konsulį.

Mes vedame taip pat bilas Lietuvoje ir kitur.

Mes sandome lietuvių darbininkus, kurie šneka lietu-
viškai ir jūn galėsime atlikti visus reikalus savo kalboje.

Atvira kasdiena iki 9 val.

TEATRĄ RENGIAITE?

Jeigu rengsite teat-
rą, reikės tam tikrų
drapanų. Drapanas
pirkti atsineina labai
brangiai. Dėlto gi no-
riu pranešti, kad aš esu atsto-
vas: — Hooker-Howe Costume
Co. Kurie rendavoja visokius tam
tikusios drapanos ir kittokius
daiktus dėl teatro, balio, parodu,
šokių t. t. Su visais tam pana-
šiais reikalais kreipkitės prie
savo tautiečio, kuris geriau su-
pras ir išpildys tamistų norus.
Katalogą prisiunčiame dykai.
JONAS J. RAMANAUSKAS,
P. O. Box 58, Montello, Mass.

25,000 Katalogų Dovanai

Jeigu neturi mano katalogo, tai
prisiųsk už 2 c. paštinę markę, o aptu-
rėsi didelį ir puikų katalogą, kuriame
rasi visokių geriausių Armonikų,
muzikaliųjų instrumentų. Istorikų,
Maidų ir kittokių knygų, kokios tik
randasi lietuviškoj kalboj. Gražių
poplery laisčas rašyti su puikiais
apskaitytymais ir dalnomis, su dru-
kuotais aplink konvertais tužinas 25c.
5 tužinai už \$1.00. Stornukams, a-
ventams paroduoti visokius tavorus
tada pigiai.
Adresuokite:

W. S. WAIDELIS.
112 GRAND ST. BROOKLYN
N. Y.

Veltu! 2 Lotu Veltu!

Malonus Viengėnė! Ar dar mo-
kate randas kitiems? Jeigu taip, tai
inrašykite į šiuos kvadratus, kad su-
ma lygintų \$15, arba lygiai sumai Ju-
sų randos.

Atsiųskite teisingą iššilimą kuogre-
čiams, tai gausite nuo mūsų pilnus
informacijas, sulig to, kaip likti su-
viniku 2 parcelių, netoli New Yorko,
fabrikų mieste, kur reikalaujama žmo-
nių į įvairius būzus, darbus ir pra-
monę.

Vienatinė proga Jums palikti pilnų
savininku parcelių visiškai uždėkų ir
tai tikrai par trumpą laiką. Pilną
gvaraniją gausite nuolatiniu darbu
ir išstatysim Jums nuosavy namą ant
Jūsų loto ant mažų mėnesinių išmo-
kesčių. Prisiųskite iššilimus, tai gausit
tolimesnes informacijas.

Adresas:
Sales Manager Dept. D.
132 Nassau str., Room 309
New York, N. Y.

TANANEVICZ SAVINGS BANK

JONAS M. TANANEVIČIA, SAVININKAS

3249-3253 SO. MORGAN ST.,

CHICAGO, ILLINOIS.

TANANEVICZ SAVINGS BANK NAMAI

TAUPLYK - ČĖDYK - PINIGUS

Visuomet Laikas Pradėti Pinigai Čėdyti

Kas atidėlioja, tas niekad nepradeda, ir juodoj dienoj neturi
nieko. Kas pradeda nors iš mažo ir nepaliauja,
tas juodos dienos nesibijo.

Pradėk čėdyti nuo šiandien, ir pradėjęs čėdyti, nelaikyk pinigų kuperelyje, kur jie niekad neauga ir gali
prapulti. Dėk savo pinigus Tananevičio Bankon, kur tavo pinigai kasdien auga ir niekad neprapuls. Šiandieną
išsiųsk į Tananevičio Banką kiek turi: ar dolerį, ar penkis, ar šimtą. Tuojaus gausi Bankos knygutę ir galėsi
rokuoties išmintingų ir atsargių žmogum, kaip tikras Amerikonas. Neatidėlok ant rytojaus, nes tai neatsarg.

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame čionai surašę mu-
sų laikraščio agentų, pas ku-
riuos gerb. "Draugo" skaityto-
jai bei prenumeratoriai gali už-
sisakyti "Draugą" arba atnau-
jinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

J. J. Polekas, 4608 S. Wood st.,
M. Valaskas, 349 Kensington ave
A. W. Radomski and Sons,
2257 W. 23 pl.

R. Baršis, 1424 S. 49th ave.
BALTIMORE, MD.

J. Pautienius,
752 W. Lexington st.,

Jonas E. Karosas,
Lithuanian Store
Athol, Mass.

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

CICERO, ILL.

Kun. A. Ežerskis,

CAMBRIDGE, MASS.

C. Kavolis, 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.

Jonas Peza, 568 Pleasant st.,
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.,

WORCESTER, MASS.

J. Raudonaitis, 840 Grand st.,

Brooklyn, N. Y.

A. Ramanauskas, 101 Oak st.,

Lawrence, Mass.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st
M. Simonis, 1383 E. 30 Str.,
P. Szukis, 2118 St. Clair ave.,

CLEVELAND, OHIO.

V. Petinas, 416 N. Marshall st.,
PHILADELPHIA, PA.

P. Zaveckas, 425 Parson st.,
PITTSBURGH, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,
PITTSBURGH, PA.

J. Stulgaitis, 122 S. Meade st.,
WILKES-BARRE, PA.

KELIAUJANTIEJI AGENTAI

Jonas Kulis,
M. K. Petras,
Iz. Pupauskis,

Galima nusipirkti "Draugą"
kas savaitę už 5c. pas sekančius
žmones:

Vaclovas Babavičius, 16 Myr-
tle Str., Exeter, N. H.
Balaszkas, M., 119 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Peter Bartkevicius, 877 Cam-
bridge st., E. Cambridge, Mass.

Carse, Rev. Robert St. Patrick's
Church, St. Charles, Ill.

Jankauskas, A.,
131 Marinmack st. Lowell, Mass.

Juozapavičius, B. 222 Berry st.,
Brooklyn, N. Y.

C. Kavolis, 47 Washington st.,
Cambridge, Mass.

Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st.,
S. S. Pittsburgh, Pa.

Mikalauskas, P., 248 W. 4th st.,
So. Boston, Mass.

Milewski, J., 166 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

Miškinis, B. P., 35 Arthur st.,
Montello, Brockton, Mass.

Paltanavičius, M., 15 Millbury st
Worcester, Mass.

Jonas Peza, 568 Pleasant st.
Norwood, Mass.

A. W. Radomski and Sons,
2257 W. 23 pl. Chicago, Ill.

A. Ramanauskas, 101 Oak Str.,
Lawrence, Mass.

Jonas Šaučiūnas, 41 Johnson str.,
Bridgeport, Conn.

Užsimokėjus čia nepagarsin-
tiems agentams prenumeratą,
mes neatsakome.

"Draugo" Administracija

"DRAUGIJA"

Mėnesinis LITERATūros MOKSLO IR DRAUGIJA POLI-
TIKOS, su nemokamu priedu "MOKYTOJAS", laikraštis,
einąs jau aštunti metai dailais didokais (96 — 128 pusl. in. 8,
sąsiuvas).

DRAUGIJA duoda daugybę dailiausių mūsų jaunos po-
ezijos pavyzdžių. Tame tikrame poezijos skryje dalyvauja
geriausi mūsų dainiai, senesnieji ir jaunieji.

DRAUGIJA skiria nemaž vietas ir beletistikai įvairiausio-
je jos formoje: novelių apysakų, dramų ir t. t.

DRAUGIJOJ randas daug moksliškų straipsnių iš įvai-
riausių mokslo šakų: apologetikos, filosofijos, sociologijos,
biologijos ir k. Nei vienas tikras mokslas iš "Draugijos" nėra
prašalintas.

DRAUGIJA karštai rūpinasi lietuvištos reikalais. Tam
tikslui duoda plačią peržvalgą, lenkų ir rusų spaudos apie
Lietuvą jūdina mūsų rašybos ir kalbos dalykų klausimus.

...DRAUGIJOJ labai plačiai vedamas kritikos, bibliografi-
jos skyrius, kur paduodama recenzijos naujų knygų lietuviškų
laikraščių turinys, svetimtautinės spaudos peržvalga ir t. t.

DRAUGIJOJ tikslas — krikščioniškos kultūros darbas,
sujungtas su karštu noru — tautiškai susipratusių, doriškai
ir ekonomiškai pakilusių lietuvių tautą įvesti kulturingų tau-
tų draugijon.

DRAUGIJOJ dalyvauja žymiausi mūsų mokslo vyrai, o
taipogi nemažas mokytojų būris ir talentuota mokslo einan-
čioji jaunimėnė.

DRAUGIJOJ kaina metams 6 rub., pusmečiui 3 rub.
Mokytojams leidžiame už pusę kainos. Užrubežyje metams
7 rub., pusmečiui 3 rub. 50 kap. Amerikoje 8 rub. metams,
4 psm.

DRAUGIJOJ adresas: Kaunas "Draugijos" redakcija.
Didžioji Vilniaus gatvė, No. 34.

Meldžiam nesivėluoti užsisakyti 1914 metams
pirmutinį Rygos lietuvių laikraštį

"Rygos Garsą"

"Rygos Garsą" lietuvių laikraštį...

goje 2 kart į savaitę trečiadieniais ir šeštadieniais, todėl
žinias paduoda greičiau už kitus savaitinius laikraščius.

"Rygos Garsas", įkurtas pačių Rygos lietuvių darbinin-
kų ir inteligentų, yra pertraukos jau penktus metus.

"Rygos Garsas", trokšta, kad lietuviai būtų dori, švie-
sus susipratę kuo esą, ir kad vardas ir visas gyvenimas kil-
tų augstyn.

"Rygos Garsas", rašo daugiausiai apie lietuvių darbo
žmonių reikalus, todėl tinka pasiskaityt uždarbiaujantiems
didiesiuose miestuose, bet taipogi neužmiršta reikalų ir kito-
kio užsiėmimo savo tautiečių.

"Rygos Garsas", paduoda daug žinių iš Latvijos gyveni-
mo, todėl įdomus yra Pakuršio gyventojams.

"Rygos Garsas", paduoda tikras žinias apie javų ir linų
kainas pagal Rygos biržos komiteto pranešimų ir todėl labai
naudingas ir ūkininkams.

"Rygos Garsas", paduoda daugybę įdomių žinių iš viso
pasaulio. Taip pat įdomias apysakas ir pamokančius straip-
snius.

"Rygos Garsas", daug duoda žinių iš Lietuvos ir kitų
viety, kur lietuviai gyvena ir padeda išiešiams savo tarpe
susizintot ir užlaikyt didesnę venybę.

"Rygos Garsas", kaina: su prisitintimu visoje Rusijoje —
3 r. 50 k., pusmečiui 1 r. 80 kp., 3 mėn. 90 kp., mėnesiui 30
k. Užsienietims 4 r. ir 6 mėn. 2 rub.

"Rygos Garsas" adresas: Ryga, Elizavetinskaja ul. 22.

"ATEITIS"

Naujas Sąvaitinis Laikraštis.

Skiriamas daugiausiai jaunimo reikalams. Kadangi visos
žmonijos geresnės ateities viltimi yra jaunimas, todėl kiek-
vienas privalo rūpintis jaunimo apšvietimu.

"ATEITIS" bus bepartviškas jaunimo laikraštis ir beparty-
viškai tarnaus kultūriškiems jaunimo reikalams.

"ATEITIS" gvildens ir kitokius gyvenimo klausimus.

"ATEITIS" tilps kodžiausiai žinių apie mūsų jaunimo ju-
dėjimą ir veikimą. Taipgi tilps daugybė ir kitokių žinių ir ži-
nėlių iš Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"ATEITIS" išleidinė nuo Naujų Metų kooperatiška ben-
drė "ATEITIS" inkorporuota ant \$25,000.00 pagal Massa-
chusetts valstijos tiesų reikalavimą.

ATEITIS" bus 8 puslapių d idumo ir prekiaus tikrai \$1.50
metams ir 85 c. pusei metų. Į Lietuvą ir kitas užrubežines
viešpatijas \$2.00 metams ir \$1.25 pusei metų.

"ATEITIS" galima jau dabar užsisakyti šiuomi adresu:

"ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(kas priėmęs savo adresą gaus vieną numerį pažįstėjimui dykai)

T. LUCAS

LIETUVIŠKAI KRAUTUVE

čia gausi geriausius šėvėrykus ir visokius vyrų ir moterų ap-
rėdalius. Visoki kartūnai dideliame pasirinkime kuogeriausia.
WESTVILLE, ILLINOIS.

The La Salle Street Trust and Savings Bank

LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitalas \$1,000,000.00 Pervirszis \$250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJŲ PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDSU užtikrintu pirmu morgi-
čiu, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki
6 nuosimčių.

TAUPINIMUI \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama
3 nuosimčiai.

UŽKVIETIAME biznierių dėti pas mus pinigus ant "che-
king account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-prez., CHARLES G.
FOX ižd., THOS. McDONALD ižd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE THE HIBERNIAN BANKING ASSOCIATION

[KURTA 1867 M.]

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradėdant nuo VIENO DOLERIO ir dan-
giau, už kuriuos mokam 3 nuosimčius ant metų, kurį pride-
dam kas pusę metų.

Atdaras Subatos Vakaraus nuo 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektoja
randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morgičius;
skolina pinigus ant įtaisytų savaščių (properčių).

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

DR. IGNOTAS STANKUS

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvys Daktaras

Ofiso valandos: 9 iki 11 prieš piet
2.. 4 po ..
7.. 8 vakare

!!!ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!

Gramafonas ant išmo-
kesžio 10c. kasdiena.

Jeigu apsimatė mokėti po 10 c.
kasdien, tai išsiųsime Jums ant
išmokėsio labai puikų Gramafoną
sykiu su 16 rekordais (32 ka-
valkais) visokių dainų, valcų, mar-
šų ir t.t. kuriuos patys išsirinksite.
Gerumas mūsų gramafonų gvan-
tuotas kiekvienam rašyta gvan-
cija. Išsiųsime naujus specialia-
kus rekordus Lietuviškus, Lenkiš-
kus Rusiškus ir Mažei-Rusiškus.
Rašykite tuojau reikalaudami ka-
talogų ir pasiūlykimų įdėdami kra-
sos ženklelį atsakymui.

Liberty Commercial Co.

233E, 14th ST., NEW YORK, N. Y.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga
užsakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-koč misla-
pių, didelio formato ir sut-
žia svarbiausių žinių iš Amerikos,
Lietuvos ir iš viso pasaulio.

"Katalikas" telams \$2, pusei metų \$1.
Užsirašyti "Katalikas" galima kiek-
vienam lai. Rašykite tuojau, o
gausite vieną "kataliko" numerį pa-
matyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.

4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

Priimame pinigus į Banką uždejamui nuo
vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią
procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus
į visas dalis svieto pigiai, greitai ir teisingai.
svetinių žemių pinigus mainome, perkame ir
parduodame. Parduodame sifortas ant visų
linijų į kraują ir iš kraują, taip pat tikėtus ant
geležinkelio po visa Amerika ir Europą.

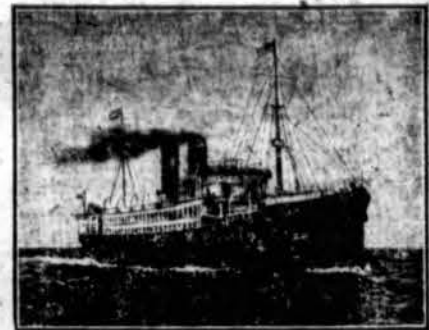
Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir do-
kumentus vienos kalbos ir duoda vėliau lie-
tuvims visokiuose atsitikimuose ir reikaluose
ypatiai kai ir per laisus. Tik kreipties
visiškai antraš.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seserų Seminarija CHICAGOJE.

Vienmolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių aš-
rių pradinė mokykla ir augštoji mokykla (High School).
Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites moki-
nimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliarkojo
mokslu, arba ir atskirum, yra mokinama: mokslo, pašy-
mas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS.
Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtės
šiuo antraš:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

NAUJAS LAIVAS "PRINCIPALLO"

TIK \$25.00 I EUROPA

Reguliarai plaukiamai, Bevelis, Po-
vandeniniai Beveliai Garlaiviai, Pi-
gios Geležinkelio kainos į Rusiją.

KAJUTA \$45.00

URANIUM STEAMSHIP CO. LTD.

New York 13 Broadway

Chicago 140 N. Dearborn St.

Philadelphia 422 So. 5th Street

Minneapolis 37 So. 3rd Street

2EMAUSIOS KAINOS IŠ EUROPOS

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1864.

KAPITOLAS \$100,000.00.

PERVIRŠIS \$300,000.00

Didžiausia ir saugiausia

Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo

sudėtų joje pinigų.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"

Gai nežinai kur jį gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas
Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir
svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir
viso svieto, o prenumerata kaštuoja me-
tu tik \$2.00, pusei metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

DARYK DRAUGUS SU SAVO PINIGAIS

Padėk savo pinigus į
MERCHANTS BANKING
TRUST CO. MAHANOY
CITY, ir turėsi draugą, ku-
ris bus su jumis reikale.

Ši banka dėkūs jums už
byle padėlį, kurį jus padė-
sitė arba prikaltinsite savo
draugus padėti.

Banką yra visados sau-
giausia ir geriausia vietą
laikyti jūsų pinigų. Jūsų
pinigai bankoje užtūbs nuo-
simti ir darys draugą dėl
jus.

D. M. Graham, Prez.

D. F. Guinan, Ižd.

MERCHANTS BANKING TRUST CO.

Mahany City, Pa.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu

\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūrom
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimčius
nuo sudėtų pinigų. Galima
susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,

Išdininkas.

Mandagus patarnavimas.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietvis Išdirbėjas

visokių ženklu
draugystem. o y-
patingai: kordaru
guzikučių meta-
liavu, anamelotu
ir padengtu cellu-
loid'u, šarpu, ve-
liavu ir karunu.

Man pavestus dar-
bus atliksu artiš-
tiškai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELO, MAAS.

Jei Žinotum,

koks yra skirtumas tarp

tyrojo ir kitokio pieno,

visados imtum

Borden'o pieną

BORDEN'S MILK

Bell

System

KETURIOMS ypatoms skiriama linija pa-
daro reikalą vienas kitam pagelbėti. Ka-
da vienas tokios linijos samdytojas naudojasi
patarnavimu; mažiausia tris, o kartais ir šeši
kiti samdytojai esti atstumi nuo patarnavimo.
Taigi savytarpis reikalas nurodo, kad kalbėji-
mos per telefona nebūtų ilgi. Penkios minutes
paprastai visų priimta už reikalingą laiko il-
gumą.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

Panacea.

Jeigu niekas negelbės nenustok vilties. Viltis yra viso amžiaus židiniu; vil-
tyje žmogus gema, su vilčia keliauja visą gyvenimo kelionę. Panacea yra
geriausias gyvenimo vadovas; išgydė tukstančius žmonių, kurie visiškai
buvo nustoje vilties. Panacea geriausias vaistas negalėj. Panacea gydo
žemiau nurodytas ligas: Reumatizmą, astretizmą; vidurines pilvo ligas, už-
degimą ausų ir tekėjimą iš jų, tekėjimą iš nosies, nemigį ir daug kitų. Pa-
nacea nėra patentuotu vaistu, bet yra budas išrastas Europiško daktaro.
Galima gauti kiekvienoje aptiekoje. Kaina \$1.00 ir 25c. Jeigu negali gauti
savo aptiekoje, rašyk tiesiog mums. Mēs siunčiame aplaikę "Money Order".

Dr. Bode & Co.

4552 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga
apysaka. Pradėjus skaityti, sunku
yra atsitraukti nuo knygos. Kiek-
vienas, norintis smagiai ir naudin-
gai praleisti laiką, lai skaityt šią kny-
ga. Yra tai stora knyga, turinti 520
puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge
taip pigios knygos dar nebuvo
pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS
TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antraš:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

1800 W. 46th Street, Chicago, Ill.

Rašyk tuojau.

Dr. RICHTERIO PAIN-EXPELLER

Išvaro skausmą Reumatizmo, Po-
dagros, Skausmo pusiau, Strėn-
diegio ir Neuralgijos. Greitai
prašalina visus skaudėjimus ir
štyvumus sąnarių ir raumenų.
Gelbantis dėl Niksterėjimų,
Raiščių ir Sutrenkimų. Greitas
gydytojas šaltio, Influenzos, Ger-
klinės. Sulaiko sukepmą ir plau-
čių uždegimą.

Skaumas krutinės. Gydo Gal-
vosskaudį ir Dantų gėlimą.

4-5 lašai ir stiklą vandens
puiki gargaliotoji dėl visų ger-
klės nesveikimų.

Imant į vidų (4 lašus į stiklą
vandens) yra naudinga dėl mėš-
lungio ir prasto gromuliavimo.

Tikrasai esti pakelnuose kaip
čia matote paveikslėlyje. Saugo-
kiai nevertų pamėgdžijimų.

25 ir 50 centų už bonką aptiekose

F. AD. RICHTER & CO.
74.80 WASHINGTON ST.,
NEW YORK, N. Y.

Tel. Yard 3162

Dr. A. L. Graičunas

GYDO ĮVARIASIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

R. H. Morgan

Išdirbėjas Ke-

purių, Kukardų,

Vėliavų, Antspau-

dy, Šarpu ir ki-

tokių tam pana-

šių dalykų.

Reikalauk Kata-

liogo.

13 N. Main St.,

SHELANDOAH, PENN'A

Tel. Drove 5052

DR. K. DRANGELIS

LIETUVIS DENTISTAS

VALANDOS: nuo 9 ryto ligi 9 vakaro

3261 SO. HALSTED ST., CHICAGO

Priešai Oilevskio Banko.

28 metų senas laikraštis

VIENYBE LIETUVNINKU

EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.

Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių ži-
nių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o
prenumerata kaštuoja metams tik \$2.00;
pusei metų \$1.00. Užrubežiuose; metams
\$3.00; pusei metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU:

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

JUOZAS LESCINSKIS

SENIAUSIA PIRMOS RŪŠIES APIEKA

visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užrubežiniu vaistu. Recep-
tus išpildo uopuikliausia pigiausiomis ainomis ant

BRIDGEPORT'O.

3315 Morgan Street,

Teleph. Yards 9

TIKRAI LIETUVIŠKA APIEKA

ANT BRIDGEPORTO

Kas reikalaujat tikrų is čistų gyduolių, šaukitės ant seka-
čio antrašo:

F. A. POSZKA

3121 So. Morgan Street

Chicago, Illinois

DR. M. STUPNICKIS

Priėmimo valandos: nuo 6 ryto ligi 11 ryte - nuo 5 vakare ligi 8 vakare

3109 SO. MORGAN ST., Telephonas YARDS 5032

CHICAGO, ILLINOIS

GERIAUSIA PLAUKŲ GYDUOLE.

stiprina skelpa, sujudina saknis, plaukus padaro švelnius, blizgančius. Yra geriausias
vaistas nuo pleiskanų išendroft. Vartojant du ar tris kartus savaitę sustabdo slinkimą
plaukų. Trinkelie geriant skelpe į laukis kas antra ar trečią dieną.

Preke 50 centų ir \$1.00

F. A. POSZKOS Aptieka

3121 So. Morgan St.,

Tel. Yards 659 Chicago, Ill.

Du-kart Savaitinis Laikraštis

"SAULE"

Jau 25 metai, kaip lieina kas U-
tarninkas ir Pėnyčia. Prenumerata
kaštuoja metams: Amerikoje
\$2.50 metams, pusei metų \$1.25.
Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams,
\$1.75 pusei metų.

Rašykite šiądien, o gausite vieną
numerį pasižiūrėjimui dykai, ad-
resuojant

W. D. BOCKZOWSKI — CO.

Mahany City, Pa.

First National Bank

PUBLIC SQUARE

Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITORY

KAPITOLAS \$375,000.00

Pervirsis ir nepa-

dalyta nauda 500,000.00

Už sudėtas pinigus mok. 3-čia

nuosimti.

WM. S. Mc LEAN, President,

FRANCIS DOUGLAS, Cashier

"LITWA"

Vienintelis lietuviškas laikraštis lenkų kalboj, eis ir to-
liaus 1914 m. kartą į dvi savaiti. Užsisakant, "Litwa" me-
tams 4 rub., o pusemėčiui 2 rubliai. Antrašas: G. Vilno, Redak-
cija "Litwy" Bereg Antokolski, No. 8 Prašam Gerbiamųjų
"Litvos" skaitytojų ir prisilių šelpti ją prenumerata ir agi-
tacija, platinant tarp pažįstamųjų.

Norintiems geriaus susipažinti su "Litwa" siunčiame
veltui numerius. Nauji emėjai, kurie paskubės su "Litvos"
užsiskimui gaus paskutinius N. N. šių metų dikai:

Literatūros, dailės, mok-
slo, visuomenės ir politi-
kos laikraštis, gražiai il-
iustuotas, ant dailiaus po-
pitrio, 30X22 santim. pa-
vidalo, 24 pusl. leidžiamas
inteligentių būrelio, pradės
eiti Vilniuje nuo šių Nau-
jųjų Metų po du kartą per
mėnesį.

VAIRAS bus puošiamas ypaci lietuvių bei Lietuvos vaiz-